

Z A K O N

O CARINSKOJ SLUŽBI

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se poslovi carinske službe, unutrašnje uređenje i rukovođenje organom koji obavlja poslove carinske službe, ovlašćenja, prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika i nameštenika.

Poslovi carinske službe obavljaju se na osnovu načela profesionalnosti i integriteta, javnosti rada, pružanja usluga javnosti, odgovornosti i doslednosti u primeni zakona i upotrebi zakonskih ovlašćenja.

Član 2.

Poslove carinske službe obavlja organ državne uprave nadležan za stručne poslove koji se odnose na: carinjenje robe, carinski nadzor i druge poslove kontrole putnika i prometa robe i usluga sa inostranstvom, kao i druge poslove određene zakonom (u daljem tekstu: Uprava carina).

Carinski službenik je državni službenik koji obavlja poslove carinske službe iz delokruga Uprave carina.

Član 3.

Sedište Uprave carina je u Beogradu.

Uprava carina ima svoj znak i zastavu.

Znak iz stava 2. ovog člana je sastavni deo službene odeće i otiskuje se na službenoj znački carinskih službenika. Izgled znaka i zastave i njihovu upotrebu propisuje ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 4.

Dan carinske službe je 25. maj.

Član 5.

Na carinske službenike primenjuju se propisi o državnim službenicima i nameštenicima, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Na rad carinske službe ne primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

II. POSLOVI CARINSKE SLUŽBE

Član 6.

Poslovi carinske službe su:

- 1) sprovođenje mera carinskog nadzora i carinske kontrole koja obuhvata prethodne, preventivne i naknadne carinske kontrole nad carinskom robom, određene zakonom i drugim propisima;
- 2) sprovođenje carinskih postupanja i carinskih formalnosti;
- 3) vršenje obračuna i naplate uvoznih i drugih dažbina, akciza i poreza na dodatu vrednost i naknada za robu koja se uvozi, odnosno izvozi u skladu sa propisima;

- 4) vršenje poslova u vezi sa prinudnom naplatom;
- 5) izdavanje obaveštenja o primeni carinskih i drugih propisa iz nadležnosti Uprave carina i obavezujućih obaveštenja o svrstavanju i poreklu robe;
- 6) sprovođenje zakonom predviđenih postupaka u cilju otkrivanja carinskih prekršaja, privrednih prestupa i krivičnih dela i podnošenje prijave tužilaštvu ili drugim nadležnim državnim organima;
- 7) podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnog naloga, ulaganje redovnih i vanrednih pravnih lekova, te učestvovanje u procesnim radnjama i radnjama izvršenja sudskih odluka;
- 8) prikupljanje, evidentiranje i obrada podataka potrebnih za sprovođenje postupka na suzbijanju krijumčarenja, istražnih postupaka i za sprovođenje naknadne carinske kontrole;
- 9) vođenje upravnog postupka za postupke koji su joj dati u nadležnost Carinskim zakonom;
- 10) vršenje kontrole unošenja i iznošenja dinarskih i stranih sredstava plaćanja u međunarodnom putničkom i pograničnom prometu sa inostranstvom;
- 11) vršenje kontrole unošenja, iznošenja i provoza robe za koju su propisane posebne mere radi sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine, nacionalnog blaga, istorijskih, umetničkih ili arheoloških vrednosti, zaštite intelektualne ili industrijske svojine i drugo;
- 12) vođenje evidencija iz svog delokruga;
- 13) obrada i statističko praćenje podataka o uvozu i izvozu;
- 14) inicijative za pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnih ugovora iz delokruga carinske službe i saradnja i razmena podataka sa stranim carinskim i drugim službama i međunarodnim organizacijama;
- 15) saradnja i razmena informacija sa nadležnim državnim organima, javnim ili drugim organizacijama i stranim administracijama;
- 16) ispitivanje u ime drugih carinskih administracija (zamolnim putem), u skladu sa međunarodnim ugovorima;
- 17) hemijsko-tehnološka i druga ispitivanja uzoraka robe u carinskoj laboratoriji, u svrhu pravilnog svrstavanja robe po Carinskoj tarifi;
- 18) drugi poslovi u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Uprava carina obavlja poslove iz svoje nadležnosti na celom carinskom području Republike Srbije.

Član 7.

Na predlog ministra, izuzetno, ukoliko je to ekonomičnije, Vlada može odrediti da sprovođenje mera carinskog nadzora i poslova carinske kontrole putničkog prometa sa inostranstvom na aerodromima sa manjim obimom vazdušnog saobraćaja, u lukama nautičkog turizma i drugim graničnim organizacionim jedinicama sa manjim obimom prometa, obavlja organ državne uprave nadležan za kontrolu prelaska državne granice.

Kada sprovođenje mera carinskog nadzora i poslova carinske kontrole putničkog prometa sa inostranstvom obavljaju službenici organa državne uprave nadležnog za kontrolu prelaska državne granice, carinska služba im pruža stručnu pomoć i daje uputstva za rad.

III. UNUTRAŠNJE UREĐENJE I RUKOVOĐENJE

Član 8.

Poslove iz nadležnosti Uprave carina obavljaju Centrala Uprave carina i carinarnice.

Centrala obavlja poslove u sedištu Uprave carina preko unutrašnjih organizacionih jedinica.

Carinarnice se osnivaju u većim privrednim i saobraćajnim centrima kada to zahtevaju obim, struktura i tokovi roba u putničkom i robnom prometu sa inostranstvom ili drugi interesi privrede.

Za obavljanje svih ili nekih poslova iz nadležnosti carinarnica osnivaju se kao organizacione jedinice carinarnice odseci, referati, carinske ispostave, carinski referati i carinski punktovi, i mogu biti u sedištu ili izvan sedišta carinarnice.

Vlada može propisati drugačije uslove za organizovanje unutrašnjih jedinica Uprave carina od uslova i načela za unutrašnje uređenje organa državne uprave.

Odluku o osnivanju, početku i prestanku rada carinarnica, carinskih ispostava, odseka i carinskih referata, donosi Vlada na predlog ministra.

Član 9.

Upravom carina rukovodi direktor.

Direktor Uprave carina obezbeđuje koordinaciju rada i jedinstvenu primenu ovog zakona i propisa iz delokruga Uprave carina na celom carinskom području.

Član 10.

Direktor Uprave carina ima više pomoćnika direktora koji rukovode jednom od oblasti rada organa i pomoćnika direktora-koordinatora koji koordiniše rad više povezanih oblasti, pomaže direktoru u radu i zamenjuje ga dok je odsutan.

Član 11.

Radom carinarnice rukovodi upravnik koji je odgovoran direktoru za zakonito i blagovremeno obavljanje poslova iz delokruga rada carinarnice.

IV. OVLAŠĆENJA DIREKTORA I CARINSKIH SLUŽBENIKA

Ovlašćenja direktora

Član 12.

Direktor može, u pisanoj formi, da prenese ovlašćenje za vršenje određenih poslova, osim poslova rukovođenja, carinskom službeniku.

Direktor može da formira radnu grupu ili komisiju carinskih službenika radi izvršenja određenih zadataka iz nadležnosti više unutrašnjih jedinica ili radi učestvovanja u pripremi predloga, direktiva i drugih akata, a u cilju jednoobraznog i efikasnijeg postupanja carinske službe.

Direktor može da formira i tim carinskih službenika radi sprovođenja projekta, uvođenja inovacija u sprovođenju poslova iz nadležnosti Uprave carina ili radi izvršenja drugih složenih zadataka iz nadležnosti više unutrašnjih jedinica.

Tim carinskih službenika u svom sastavu ima vođu tima, zamenika vođe tima, kao i članove, koji mogu imati svoje zamenike. Po potrebi, tim može imati pojedinačne rukovodioce i njihove zamenike. Unutar tima mogu biti formirani podtimovi, čiji je sastav identičan sastavu tima.

Član 13.

Direktor može, kada smatra da je to potrebno, da zahteva od carinskih službenika i nameštenika da prođu kroz stručnu zdravstvenu proveru radi utvrđivanja fizičke i mentalne sposobnosti za obavljanje poslova radnog mesta na koje je raspoređen.

Član 14.

U zavisnosti od potrebe posla direktor određuje radno vreme, uključujući i rad u vreme praznika i prekovremeni rad.

Direktor može da odredi posebno radno vreme za pojedine unutrašnje jedinice u zavisnosti od potreba službe i obavljanja posebnih poslova, kao i kada carinski službenik treba da bude na raspolaganju radi obavljanja posebnih poslova.

Član 15.

Direktor može da daje obaveštenja za javnost, u vezi sa poslovima iz nadležnosti Uprave carina.

Član 16.

Direktor odlučuje o uvođenju, korišćenju i upotrebi video nadzora u Upravi carina, u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

Član 17.

Ministar na predlog direktora propisuje vrstu i tip carinskih obeležja i način njihove upotrebe.

Član 18.

Direktor može, radi zaštite prihoda i sprovođenja zabrane ili ograničenja koja su na snazi, na osnovu zakona i drugih propisa u vezi sa uvozom ili izvozom robe, da odredi mesta za podnošenje deklaracije i pregled robe, koja se uvozi ili izvozi.

Član 19.

Direktor može da izda pojedinačni akt kojim uređuje pod kojim uslovima i na koji način se roba, koja se uvozi ili izvozi može kretati mestima određenim za njeno prijavljivanje, pregled i smeštaj.

Član 20.

Direktor može pojedinačnim aktom da utvrdi uslove ili ograničenja u pogledu:

1) kretanja uvezene robe od mesta uvoza do mesta koje je odredio kao mesto carinjenja;

2) kretanja robe između:

(1) skladišta ili slobodne zone i mesta koje je odredio kao mesto carinjenja;

(2) odobrenog mesta i skladišta iz podtačke 1. ove tačke ili slobodne zone;

(3) skladišta ili slobodne zone i drugog skladišta.

Direktor može, u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana, da:

1) zahteva da se roba, u određenom periodu, kreće određenim putem;

2) zahteva da se prevoz robe vozilom ili kontejnerom obavi na određeni način i pod određenim uslovima, uz odgovarajuće mere obezbeđenja;

3) zabrani istovar ili utovar u vozilo ili kontejner, osim u izuzetnim slučajevima i uz odgovarajuće obezbeđenje robe.

Član 21.

Ministar može, radi sprovođenja mera carinskog nadzora i carinske kontrole, da propiše uslove:

- 1) u pogledu standarda vozila, plovila ili aviona za prevoz određene robe;
- 2) u pogledu načina utovara, istovara, kretanja i puštanja robe prilikom njenog uvoza.

Član 22.

Direktor može da naloži licu koje je, u skladu sa odredbama ovog zakona, dužno da obezbedi prostorije za carinske službenike ili mesta koja se koriste za pregled robe, da:

- 1) obezbedi i održava neophodne uslove, inventar i sredstva koji su potrebni da carinski službenik izvrši pregled ili pretres ili da obavlja svoje dužnosti u prostorijama tog lica, u prostorijama pod carinskim nadzorom ili na mestu koje odredi direktor, kao i da čuva taj inventar i sredstva;
- 2) dozvoli ovlašćenom carinskom službeniku da koristi inventar i sredstva iz tačke 1) ovog stava i pruži mu svu neophodnu pomoć u obavljanju njegovih dužnosti.

Ovlašćenja carinskih službenika

Član 23.

U obavljanju poslova carinske službe carinski službenik ima, u okviru radnog mesta na koje je raspoređen, ovlašćenja propisana ovim zakonom i drugim propisima koji regulišu ovlašćenja zaposlenih u državnim organima.

Član 24.

Carinski službenik obavlja poslove carinske službe u službenoj ili civilnoj odeći, u slučajevima i pod uslovima koje utvrđuje direktor Uprave carina. Službena odeća je carinska uniforma i radno odelo, s propisanim znakom Uprave carina.

Carinski službenik dokazuje ovlašćenje za obavljanje carinskih poslova službenom legitimacijom i službenom značkom sa identifikacionim brojem.

Član 25.

Postupak izdavanja službene legitimacije i značke, način upotrebe i trajanje službene odeće, kao i radna mesta na kojima su carinski službenici dužni da nose službenu odeću i vrstu službene odeće, na predlog direktora propisuje ministar.

Carinski službenik je dužan da se, na zahtev učesnika u carinskom postupku legitimira službenom legitimacijom i značkom, a kada poslove obavlja u civilnoj odeći mora se legitimirati službenom legitimacijom pre preduzimanja bilo koje službene radnje.

Član 26.

Prevozna sredstva koja se koriste u službene svrhe mogu se obeležiti znakom carinske službe i natpisom „Carina” u skladu sa odlukom direktora.

Član 27.

Pri obavljanju službenih radnji carinski službenik dužan je da postupa na način koji ne vređa ugled, čast i dostojanstvo lica na koje se radnja odnosi, primereno okolnostima slučaja, vodeći računa o zaštiti Ustavom i zakonom zagarantovanih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Pri obavljanju službenih radnji prema pravnim licima, drugim pravnim subjektima i odgovornim licima, carinski službenik je dužan da postupa na način

propisan u stavu 1. ovog člana, vodeći računa da u obavljanju službenih radnji u što manjoj meri ometa redovan posao navedenih subjekata.

Član 28.

Carinski službenik koji obavlja poslove suzbijanja krijumčarenja, obaveštajne poslove i poslove unutrašnje kontrole ima pravo i obavezu da nosi oružje i municiju pod uslovima i na način koji propiše ministar.

Za utvrđivanje osposobljenosti i psihofizičke sposobnosti carinskih službenika za nošenje, kao i za samu upotrebu oružja, primenjuju se propisi koji važe za ovlašćena službena lica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 29.

Carinski službenik, pri obavljanju službenih radnji, može da upotrebljava:

- 1) posebnu tehničku opremu;
- 2) službena vozila i plovila sa upotrebom svetlosnih i zvučnih signala u skladu sa propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima i plovidbi na unutrašnjim vodama;
- 3) posebno obučene službene pse.

Član 30.

Carinski službenik pri obavljanju carinske kontrole može da upotrebi sredstva prinude, shodno propisima koji važe za ovlašćena službena lica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 31.

Carinski službenik obavlja poslove carinske kontrole prema odredbama ovog i drugih zakona, poštujući prilikom njihovog sprovođenja propise o bezbednosti drumskog, vazdušnog, železničkog i rečnog saobraćaja.

Član 32.

Carinski službenik može da, od učesnika u prometu robe sa inostranstvom, zahteva davanje usmenih ili pisanih obaveštenja u vezi sa carinskim statusom robe, kao i da primenjuje druge radnje u vezi sa carinskim statusom robe, uključujući pregled robe i uzimanje uzoraka radi laboratorijskih ispitivanja.

Član 33.

Carinski službenik može, osim ako nije drukčije određeno ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom, u svako doba, da izvrši presretanje, uđe u prevozno sredstvo, izvrši pregled i pretres ma kog njegovog dela, dok to sredstvo:

- 1) ulazi ili izlazi iz carinskog područja;
- 2) nalazi se unutar odobrenog prostora;
- 3) nalazi se u granicama prostora koji služi za uplovljavanje ili isplovljavanje iz pristaništa ili kopna uz pristanište koje se koristi za aktivnosti koje se izvode u pristaništu;
- 4) dolazi na aerodrom ili ga napušta;
- 5) dolazi ili napušta odobreno pristanište, carinsko skladište ili slobodnu zonu.

Član 34.

Carinski službenik ima slobodan pristup svakom delu vozila, plovila ili vazduhoplova, na mestu određenom za carinsku kontrolu i može da:

- 1) naredi da se roba označi pre nego što se istovari;
- 2) zaključa, plombira, označi ili na drugi način obezbedi robu koja se transportuje, kao i mesto ili kontejner u kome se roba prevozi;
- 3) naredi da se otvori mesto ili kontejner koji je zaključan.

Član 35.

Carinski službenik može da zadrži prevozno sredstvo dok ne budu plaćeni troškovi nastali u postupku carinskog nadzora i carinske kontrole ili troškovi pretovara robe u carinsko skladište koji je izvršen po njegovom nalogu.

Član 36.

Carinski službenik može da zahteva da kapetan vazduhoplova omogući, u svako doba i na svakom mestu, ulazak u vazduhoplov i pregled:

- 1) vazduhoplova i robe koju prevozi;
- 2) dokumenata koja se odnose na vazduhoplov, robu ili lica koja prevozi.

Carinski službenik može da zahteva od službenika aerodroma, u svako doba, da dozvoli carinskom službeniku da uđe i izvrši pregled aerodroma, zgrada i robe u njima, da napravi kopije i uzme izvode iz dokumenata i evidencije koju službenik aerodroma vodi u skladu sa propisima.

Član 37.

Carinski službenik može da pregleda robu koja se prevozi ili će se prevoziti plovilom:

- 1) u svako doba dok je roba na plovilu, ili
- 2) bilo gde na carinskom području gde je roba smeštena radi transporta plovilom ili na kojem je istovarena sa plovila.

Radi pregleda robe u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, carinski službenik može da zahteva da se otvori kontejner ili da se roba raspakuje, a troškove otvaranja, raspakivanja ili ponovnog pakovanja snosi vlasnik robe.

Carinski službenik može da:

- 1) uđe na plovilo i izvrši pregled plovila tokom plovidbe;
- 2) zatraži da mu se izda ili donese na uvid svaki dokument koji treba da se nalazi na plovilu. Carinski službenik može da napravi kopije i uzme izvode iz tih dokumenata.

Član 38.

Carinski službenik može od svakog lica da zahteva da pokaže robu:

- 1) koju je nabavilo van carinskog područja,
- 2) koja podleže carinjenju ili oporezivanju, a koju je lice nabavilo na carinskom području bez plaćanja uvoznih i drugih dažbina.

Član 39.

Lice koje ulazi na carinsko područje ili ga napušta, dužno je da odgovori na pitanja carinskog službenika koja se odnose na njegovo putovanje, prtljag, predmete u prtljagu ili druge predmete koje nosi sa sobom, a ako carinski službenik zatraži, dužno je da prtljag i predmete da na pregled.

Član 40.

Carinski službenik može da zaustavi i pretrese prevozno sredstvo na bilo kom mestu na carinskom području Republike Srbije, ako iz opravdanih razloga, posumnja da prevozno sredstvo prevozi robu:

- 1) za koju se plaćaju uvozne i druge dažbine, a koje nisu plaćene ili obezbeđene,
- 2) koja je bespravno premeštena,
- 3) čiji je uvoz, izvoz ili tranzit zabranjen, ograničen ili uređen posebnim propisima.

Lice koje prevozi ili nosi robu iz stava 1. ovog člana, dužno je da odgovori na pitanja carinskog službenika koja se odnose na prevozno sredstvo i robu koja se u njemu nalazi ili koju ono nosi sa sobom, a ako carinski službenik zatraži, dužno je da pokaže robu i dokumenta radi pregleda.

Carinski službenik može da ispita svako lice za koje pretpostavlja da poseduje saznanja o okolnostima iz stava 1. ovog člana.

Carinski službenik može, u skladu sa propisima, da privremeno zadrži prevozno sredstvo i robu iz stava 1. ovog člana.

Stav 1. ovog člana primenjuje se i na robu koja se prenosi drugim sredstvom ili putem skrivene cevi.

Carinski službenik može da koristi sva primerena sredstva radi pronalaženja skrivene cevi i puteva te cevi.

Član 41.

Pri vršenju poslova carinske službe, carinski službenik radi utvrđivanja identiteta lica može tražiti na uvid putnu ispravu, ličnu kartu ili drugu ispravu na osnovu koje se može utvrditi identitet tog lica.

Pri vršenju poslova carinske kontrole, carinski službenik može privremeno zadržati prisutno lice, ukoliko, iz opravdanih razloga, posumnja da je došlo do izvršenja ili pokušaja izvršenja krivičnog dela, prekršaja ili kada to nalaže zaštita javnog interesa i bezbednosti. O navedenom bez odlaganja obaveštava najbližu organizacionu jedinicu ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove. Privremeno zadržavanje lica može trajati najduže do dolaska ovlašćenih službenika organizacione jedinice ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Carinski službenik, ukoliko iz opravdanih razloga, posumnja da je lice prećutalo ili dalo netačne podatke na njegova pitanja, čime je izvršena ili bi mogla biti izvršena povreda odredaba Carinskog zakona ili drugog propisa, ili ako postoji dokaz o tome, ili ako je lice sakrilo robu čiji je uvoz ili izvoz zabranjen, ograničen ili uređen posebnim propisima, može da pretrese:

- 1) lice koje ulazi u carinsko područje,
- 2) lice koje napušta carinsko područje ili
- 3) lice koje je imalo pristup području koje je pod posebnom carinskom kontrolom i koje je označeno kao područje pod posebnom carinskom kontrolom, koje koristi lice koje odlazi iz tog područja, ali ne i iz carinskog područja.

Carinski službenik dužan je da odmah obavesti neposrednog rukovodioca o potrebi pretresa lica iz stava 3. ovog člana.

Ako neposredni rukovodilac iz stava 4. ovog člana utvrdi da nema osnova za pretres, pustiće to lice, a ako ima osnova za pretres, naložiće da se pretres obavi.

Izuzetno, ukoliko neposredni rukovodilac nije dostupan carinskom službeniku, pretres lica se može izvršiti i bez njegovog naloga, s tim što će razlog pretresa lica bez naloga neposrednog rukovodioca carinski službenik uneti u zapisnik o ličnom pretresu.

Pretres lica iz stava 3. ovog člana vrši carinski službenik istog pola, a ako ga u mestu gde se pretres vrši nema, carinski službenik može da odredi pogodno lice istog pola da izvrši pretres.

Pretres maloletnih lica vrši lice koje je za to obučeno, u prisustvu lica koje je za maloletno lice odgovorno ili ukoliko to lice nije prisutno, u prisustvu socijalnog radnika.

Pretres koji podrazumeva fizički pregled telesnih otvora izvršiće lekar ili drugi medicinski radnik javne zdravstvene ustanove.

Odredbe ovoga člana primenjuju se i na vozače prevoznih sredstava i na druga lica prema kojima se sprovodi carinski nadzor.

Član 42.

Ako se pri pregledu ili pretresu robe, prevoznog sredstva ili lica, pronađe oružje, druge opasne stvari, opojne droge ili druge stvari koje se neovlašćeno prenose u ili iz carinskog područja Republike Srbije, lica kod kojih su predmetne stvari pronađene, kao i vozači prevoznih sredstava, privremeno će se zadržati u smislu člana 41. stav 2. ovog zakona.

Prilikom privremenog zadržavanja robe iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe zakona koji reguliše krivični postupak, koje se odnose na privremeno oduzimanje predmeta.

Ako se kod lica iz stava 1. ovog člana pronađu domaća ili strana sredstva plaćanja u iznosima većim od dozvoljenih, postupiće se u skladu sa deviznim i drugim propisima.

Ako se pri pregledu ili pretresu robe, prevoznog sredstva ili lica pronađe skrivena ili neprijavljena roba ista će se privremeno zadržati do okončanja propisanog postupka.

Član 43.

Carinski službenik može, u okviru carinskog područja, od lica koje prevozi stranu ili domaću robu, da zahteva da dokaže da je roba nabavljena u carinskom području ili da je uvezena u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i da to lice sa robom postupa u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona za čiju primenu je nadležna Uprava carina. Ako se takvi dokazi ne obezbede, pokrenuće se postupak u skladu sa zakonom.

Član 44.

Carinski službenik može da zahteva od lica koje ulazi ili izlazi iz slobodne zone odgovor na pitanja u vezi sa robom. To lice je dužno da stavi robu na uvid radi pregleda, ako to carinski službenik zahteva.

Carinski službenik može, prilikom ulaska ili izlaska vozila iz slobodne zone, da uđe u vozilo i pretraži svaki njegov deo.

Carinski službenik može, u svako doba, da uđe i izvrši pregled slobodne zone i svih zgrada i robe u slobodnoj zoni.

Član 45.

Carinski službenik može privremeno da zadrži robu koja je uvezena ili namenjena izvozu, dok se ne utvrdi da se sa robom postupalo u skladu sa Carinskim

zakonom i drugim zakonima kojima se ograničava, zabranjuje ili posebno uređuje uvoz ili izvoz robe.

Član 46.

Carinski službenik može, u izuzetnim slučajevima, privremeno zadržanu robu ili prevozno sredstvo pod nadzorom, da ostavi pod nadzorom na čuvanje licu koje smatra pogodnim za to.

Ako carinski službenik ostavi robu ili prevozno sredstvo pod nadzorom licu koje smatra pogodnim, obaveštava o tome lice kome je privremeno zadržalo robu. Roba, odnosno prevozno sredstvo smatra se privremeno zadržanim od dana kada je dato obaveštenje o privremenom zadržavanju.

Lice kome je data na čuvanje roba ili prevozno sredstvo iz stava 1. ovog člana, dužno je da tu robu, odnosno prevozno sredstvo drži na bezbednom mestu, bez troškova po državu, do donošenja konačne odluke u vezi te robe, odnosno prevoznog sredstva.

Carinskom službeniku roba mora biti dostupna na njegov zahtev i robom se ne može raspolagati niti se ona može odneti iz carinskog područja za sve vreme dok je pod nadzorom u skladu sa stavom 1. ovog člana, osim ako se ne odluči drugačije.

Carinski službenik može u svako doba da vrši nadzor nad robom ili prevoznim sredstvom ostavljenim na čuvanje licu iz stava 1. ovog člana, a posle konačnog oduzimanja robe ili prevoznog sredstva, dužan je da tu robu, odnosno prevozno sredstvo, preuzme.

Član 47.

Izveštaj u pisanoj formi o činjeničnom stanju utvrđenom prilikom pretresa lica, prevoznih sredstava i poslovnih prostorija, kao i privremeno zadržani predmeti i dokumentacija u bilo kojoj formi ili oni predmeti koji su pribavljeni u skladu sa zakonom i drugim propisima koje primenjuje carinska služba, mogu se koristiti kao dokaz u prekršajnom, odnosno krivičnom postupku.

Član 48.

Carinski službenik koji rukovodi organizacionom jedinicom u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak pored ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, ima i ovlašćenja da:

- 1) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu;
- 2) odustane od podnetog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka;
- 3) izjavljuje redovne i vanredne pravne lekove na presude suda;
- 4) izjavljuje da odustaje od podnošenja redovnog pravnog leka.

Carinski službenik koji vodi poslove vezane za prekršajni postupak ovlašćen je da:

- 1) zastupa podneti zahtev u svojstvu ovlašćenog podnosioca, da isti precizira ili izmeni na pretresu kada za to postoje razlozi, u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima;
- 2) se stara o izvršenju zaštitne mere izrečene presudom.

Prekršajni nalog izdaje ovlašćeni carinski službenik u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima.

Naknadna kontrola

Član 49.

Carinski službenik može da zahteva od lica, koje je po zakonu i drugim propisima, dužno da dâ podatke ili da ispuni određenu obavezu, da u određenom roku i na određenom mestu preda knjigovodstvenu ispravu, ugovor, evidenciju iz banke, koju smatra potrebnom za sprovedene naknadne carinske kontrole.

Carinski službenik može da zahteva ispunjenje obaveze iz stava 1. ovog člana, od podnosioca deklaracije, proizvođača ili drugog lica koje raspolaže ili bi moglo raspolagati traženim ispravama ili podacima.

Carinski službenik ima pravo, ako se poslovne knjige i propisane evidencije vode elektronskim putem, da pregleda bazu podataka računarskog sistema, kao i da zahteva izradu, odnosno predaju svakog dokumenta ili deklaracije koja potvrđuje neki podatak vođen na elektronskom mediju, a koji je neophodan za sprovođenje naknadne carinske kontrole.

Carinski službenik može da uzme kopije i napravi izvode iz dokumenta koji je pribavljen u skladu sa odredbama ovog člana.

Carinski službenik, pri sprovođenju naknadne carinske kontrole, a shodno odredbama zakona koji uređuje carinski i prekršajni postupak i koje se odnose na privremeno oduzimanje predmeta, može privremeno da zadrži ili da zabrani raspolaganje ispravama iz stava 3. ovog člana, kao i predmetima i uzorcima predmeta u vezi sa kojima se sprovodi naknadna carinska kontrola sprovedenog carinskog postupka, u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana njihovog privremenog zadržavanja, odnosno zabrane raspolaganja, ako je to potrebno radi osiguranja dokaza, utvrđivanja neispravnosti ili ako je lice te isprave, nosače podataka, predmete i uzorke koristilo za povrede carinskih i drugih propisa, odnosno ako je do njih došlo povredom carinskih i drugih propisa.

Član 50.

Lica od kojih se zahteva dostava podataka dužna su da carinskom službeniku koji sprovodi naknadnu carinsku kontrolu dozvole pristup zemljištu i prostorima u kojima se obavlja delatnost, utovar, istovar ili skladištenje strane ili domaće robe.

Carinski službenik ima pravo da prilikom sprovođenja naknadne carinske kontrole uđe i u bilo koji objekat i prostor na aerodromu, železničkoj stanici, rečnoj luci, da stupi na zemljište na kome se nalazi ili bi se mogla nalaziti strana ili domaća roba, kao i na zemljište preko kojeg je izvedena ili je mogla biti izvedena neka instalacija koja omogućava prenošenje strane ili domaće robe, kao i na obalu, odnosno drugo zemljište gde bi moglo biti mesto za pristajanje plovila ili vazduhoplova.

Carinski službenik može da uđe u poslovne prostorije u toku redovnog radnog vremena korisnika tih prostorija ako, iz opravdanih razloga, posumnja da se te prostorije koriste u vezi sa nabavkom, uvozom ili izvozom robe, da se ta roba nalazi u tim prostorijama, kao i da izvrši pregled tih prostorija i robe, uključujući i prostorije koje su označene kao sedište privrednog subjekta ili prostorije koje se koriste kao skladište robe.

Ukoliko postoji potreba da se radnje iz stava 3. ovog člana vrše van radnog vremena i bez prisustva korisnika prostorija, carinski službenik je dužan da obavesti i zatraži pomoć nadležne organizacione jedinice ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 51.

Carinski službenik kontroliše usklađenost poslovanja fizičkih i pravnih lica sa carinskim i drugim propisima za čiju primenu je nadležna Uprava carina, i to pregledom robe ili njenim uzorkovanjem radi laboratorijskih ispitivanja ukoliko je roba dostupna, kao i proverom postojanja, verodostojnosti i tačnosti poslovnih knjiga, evidencija i drugih isprava, utvrđujući vrste i količine neprijavljene robe, ispravnost obračuna i plaćanja carine, poreza, akciza i drugih dažbina.

Carinski službenik, pri sprovođenju naknadne carinske kontrole, radi sprečavanja i otkrivanja nepravilnosti u primeni carinskih i drugih propisa za čiju promenu je nadležna Uprava carina, ovlašćen je da pregleda i pretresa poslovni, proizvodni, skladišni i drugi prostor koji se koristi za obavljanje delatnosti, kao i zemljišta.

Izuzetno, naknadna carinska kontrola može se otpočeti bez obaveštavanja fizičkog i pravnog lica u slučaju kada postoje razlozi za neodložno postupanje ili opravdana bojazan da bi obaveštenje uticalo na dalju nedostupnost subjekta kontrole, kada bi se umanjilo ostvarenje cilja sprovođenja naknadne carinske kontrole ili kada to nalaže zaštita javnog interesa i bezbednosti, odnosno kada postoji potreba otklanjanja predstojeće opasnosti.

Naknadna carinska kontrola se smatra započetom dana dostave obaveštenja (ili naloga) o započetoj naknadnoj kontroli pisanim ili elektronskim putem, fizičkom ili pravnom licu, odnosno danom uručenja naloga za obavljanje naknadne kontrole u situacijama kada se naknadna carinska kontrola može sprovesti bez prethodnog obaveštavanja. Ukoliko se naknadna carinska kontrola sprovodi na osnovu zahteva druge carinske administracije, osnov za sprovođenje naknadne carinske kontrole je međunarodni bilateralni ili multilateralni sporazum na osnovu kojeg je takav zahtev upućen.

Kod pregleda i pretresa poslovnog prostora, objekata i zemljišta carinski službenik ima pravo da pregleda robu, poslovne knjige, evidenciju i druge isprave u vezi sa stranom ili domaćom robom i da koristi tehničke uređaje u svrhu pregleda i pretresa, odnosno rastavljanja opreme, mašina, uređaja i robe koja se nalazi u prostoru, u objektu ili na zemljištu kao i da utvrđuje namensku upotrebu strane ili domaće robe.

Fizička i pravna lica kod kojih se vrše sprovođenje naknadne carinske kontrole dužna su da carinskom službeniku omoguće uslove za nesmetan rad i da mu daju na uvid sve poslovne knjige i druge isprave, odnosno da mu omoguće uvid u baze podataka elektronskih evidencija.

Pod poslovnim prostorom u smislu ovog člana podrazumeva se i stambeni prostor ukoliko je registrovan kao sedište pravnog lica, odnosno drugog pravnog subjekta, ili ako se koristi kao poslovni prostor.

Licu iz stava 1. ovog člana mora se pružiti mogućnost da prisustvuju pregledu prostorija, objekata, zemljišta odnosno stambenog prostora. Ako ova lica ne koriste mogućnost da prisustvuju pregledu zemljišta, prostorija, odnosno stana, a carinski službenik oceni da se na taj način onemogućava ili odlaže sprovođenje carinske kontrole, obaviće kontrolu i bez njihovog prisustva, uz prisustvo dva punoletna svedoka, i tu činjenicu uneti u zapisnik.

Carinski službenik sastavlja zapisnik o utvrđenom činjeničnom stanju i dostavlja ga licu kod kojeg je sprovedena naknadna carinska kontrola u roku od pet dana od dana završetka kontrole. Lice kod kojeg je sprovedena naknadna carinska kontrola ima pravo da podnese primedbe na zapisnik u roku od pet dana od dana prijema. Ako su u primedbama izneti novi dokazi i činjenice, zbog kojih bi trebalo

promeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmeniti ranije pravne ocene, carinski službenik će o takvim dokazima i činjenicama ili o novim pravnim ocenama sastaviti dopunski zapisnik i dostaviti ga licu kome je dostavljen zapisnik, a na koji se ne mogu iznositi nove primedbe.

Ako se nakon sprovedene naknadne carinske kontrole utvrdi da propisi koji se odnose na određeni carinski postupak nisu pravilno primenjeni, na osnovu zapisnika o utvrđenom činjeničnom stanju, odnosno dopunskog zapisnika, donosi se rešenje u carinsko-upravnom postupku bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja zapisnika, odnosno dopunskog zapisnika, na rešavanje u carinsko-upravnom postupku.

Način vršenja naknadne kontrole, na predlog direktora Uprave carina, bliže propisuje ministar.

Unutrašnja kontrola

Član 52.

U vršenju unutrašnje kontrole rada carinske službe, carinski službenici koji obavljaju poslove unutrašnje kontrole ovlašćeni su da preduzimaju radnje, utvrđuju činjenično stanje i prikupljaju dokaze u cilju vođenja disciplinskog postupka za povrede službene dužnosti, i podnose krivične prijave za krivična dela izvršena na radu ili u vezi sa radom u Upravi carina.

Način vršenja unutrašnje kontrole, na predlog direktora Uprave carina, bliže propisuje ministar.

Član 53.

Carinski službenici koji obavljaju poslove unutrašnje kontrole pored svih ovlašćenja carinskih službenika propisanih ovim zakonom imaju i ovlašćenja da:

- 1) ostvare uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka koje u skladu sa svojim nadležnostima pribavlja, sačinjava ili izdaje Uprava carina;
- 2) izdaju nalog da carinski službenik ili nameštenik ne napušta radno mesto ili da zadrže carinskog službenika ili nameštenika na radnom mestu najduže do šest sati nakon završetka radnog vremena, kada za to postoje opravdani razlozi kontrole;
- 3) u cilju prikupljanja dokaza od uticaja na pokretanje disciplinskog postupka uzmu izjave od carinskih službenika i nameštenika, kao i od oštećenih lica i svedoka;
- 4) od svih organizacionih jedinica u sastavu Uprave carina, kao i carinskih službenika i nameštenika zahtevaju dostavljanje drugih podataka i informacija iz njihove nadležnosti koji su potrebni za vršenje poslova unutrašnje kontrole;
- 5) ostvare uvid i izvrše pretres službenih prostorija, inventara i vozila koje carinski službenici i nameštenici koriste, kao i da izvrše lični pretres carinskih službenika i nameštenika za koje postoje osnovi sumnje da su povredili dužnosti iz radnog odnosa, kao i da privremeno zadrže predmete za koje postoji osnovi sumnje da se koriste u cilju izvršenja povrede propisa ili da su nastali kao posledica izvršene povrede propisa;
- 6) pripreme zahtev za dostavljanje informacija, obaveštenja i uverenja od drugih državnih organa i organizacija, institucija i privrednih subjekata, koji se tiču vršenja poslova iz nadležnosti unutrašnje kontrole Uprave carina.

U postupku pribavljanja traženih podataka iz stava 1. tačke 6) ovog člana, Uprava carina ne plaća takse, naknade i druge troškove.

V. PRIKUPLJANJE, EVIDENTIRANJE, OBRADA I ZAŠTITA PODATAKA KOJI SU U VEZI SA POSLOVIMA CARINSKE SLUŽBE

Član 54.

Uprava carina prikuplja podatke o ličnosti i druge podatke za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, neposredno od lica na koje se ti podaci odnose, kao i od lica koja poseduju tražene podatke ili iz već postojećih evidencija.

Ako carinski službenik, za obavljanje poslova iz delokruga rada, prikuplja podatke o ličnosti ili druge podatke iz već postojećih evidencija, organi, organizacije i drugi subjekti koji te podatke vode po službenoj dužnosti, na zahtev carinskog službenika (Uprave carina), pružiće te podatke.

U cilju identifikacije fizičkog lica, Uprava carina od podataka o ličnosti prikuplja i obrađuje ime i prezime, adresu i JMBG.

U zavisnosti od vrste carinskog postupka i procedure, Uprava carina može prikupljati i obrađivati i druge podatke o ličnosti: fotografiju, e-mail, broj telefona, zanimanje, kao i druge potrebne podatke.

Carinski službenik je dužan da fizičko lice obavesti o svrsi prikupljanja i obrade podataka o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 55.

Uprava carina svodi prikupljanje i obradu podataka o ličnosti na meru i u svrhu koja je neophodna radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti i sprovođenja carinskih postupaka i procedura i vrši sledeće radnje obrade: prikupljanje, beleženje, kopiranje, prenošenje, pretraživanje, prosleđivanje, razvrstavanje, objedinjavanje, korišćenje, stavljanje na uvid, menjanje, snimanje, kao i sprovođenje drugih radnji u vezi sa navedenim podacima.

Razmenjivanje i ustupanje podataka o ličnosti drugim državnim organima, organizacijama, nosiocima javnih ovlašćenja i stranim carinskim administracijama i međunarodnim organizacijama obavlja se u skladu sa zakonom, zaključenim ugovorima i sporazumima.

Član 56.

Podaci o ličnosti sadržani u papirnoj dokumentaciji čuvaju se u skladu sa propisima kojima se uređuje kancelarijsko poslovanje i zaštićeni su od neovlašćenog pristupa i korišćenja podataka.

Podaci o ličnosti sadržani u elektronskoj formi čuvaju se u skladu sa propisima kojima se uređuje kancelarijsko poslovanje na zaštićenim nosačima podataka kojima carinski službenik pristupa prijavom u informacioni sistem svojim korisničkim imenom i lozinkom.

U cilju zaštite podataka o ličnosti, Uprava carina je dužna da obezbedi neophodne tehničke, organizacione i kadrovske uslove kako bi se podaci o ličnosti zaštitili od uništenja, gubitka neovlašćenog pristupa, obrade, otkrivanja i zloupotrebe.

Član 57.

Uprava carina vodi evidenciju podataka o ličnosti i o drugim podacima koji se prikupljaju i objedinjuju u vezi sa obavljanjem njenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, drugim zakonima kojima je uređena zaštita, prikupljanje i čuvanje podataka o ličnosti i podataka o privrednim aktivnostima.

Uprava carina, radi obavljanja poslova carinske službe, vodi evidencije koje prikupljaju, koriste i održavaju carinski službenici, i to:

- 1) evidenciju carinskih deklaracija;
- 2) evidenciju povlastica;
- 3) evidenciju robe pod carinskim nadzorom;
- 4) evidenciju o obračunu, naplati i prinudnoj naplati carinskog duga;
- 5) evidenciju podnetih sredstava obezbeđenja carinskog duga;
- 6) evidenciju o carinskim zastupnicima;
- 7) druge evidencije.

Član 58.

Tajnost podataka i način njihovog korišćenja određuje direktor u skladu sa zakonom koji reguliše tajnost podataka i drugim propisima.

Podaci iz evidencije koju vodi i koristi Uprava carina čuvaju se u rokovima predviđenim propisima.

VI. PRAVA, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI CARINSKIH SLUŽBENIKA

Prijem u carinsku službu i popunjavanje slobodnih radnih mesta

Član 59.

U Upravu carina, kao carinski službenik može da se zaposli lice koje, pored uslova utvrđenih za prijem državnih službenika i nameštenika i drugih uslova predviđenih ovim zakonom, ispunjava sledeće uslove:

- 1) da nije osuđivano za krivično delo na kaznu zatvora (uslovno ili bezuslovno) od najmanje tri meseca, niti je osuđivano za kažnjivo delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova u Upravi carina;
- 2) da ispunjava opšte i posebne zdravstvene i psihofizičke uslove za vršenje poslova radnog mesta;
- 3) da se protiv lica ne vodi krivični postupak za krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti,
- 4) i druge uslove određene aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Upravi carina.

Član 60.

Ukoliko se prijem carinskih službenika u radni odnos na neodređeno vreme u Upravu carina sprovodi putem javnog konkursa, javni konkurs raspisuje Centrala Uprave carina.

Javni konkurs sprovodi konkursna komisija koju imenuje direktor, odnosno upravnik carinarnice za popunjavanje radnih mesta u carinarnici, tako da jedan njen član obavezno bude državni službenik iz organizacione jedinice nadležne za upravljanje ljudskim resursima u Centrali Uprave carina, odnosno carinarnici. Po potrebi, kao i u slučaju da postoje finansijske i prostorno-organizacione mogućnosti, kao član konkursne komisije može biti imenovan i državni službenik iz Službe za upravljanje kadrovima. Konkursna komisija ima predsednika i dva člana koji, po potrebi, mogu imati zamenike.

Rad na određeno vreme

Član 61.

Radni odnos na određeno vreme u Upravi carina, pored slučajeva utvrđenih za zasnivanje radnog odnosa na određeno vreme državnih službenika i nameštenika, može da se zasnjuje bez raspisivanja javnog konkursa i radi popunjavanja upražnjenog radnog mesta, do okončanja postupka popune na neodređeno vreme.

Zvanja carinskih službenika

Član 62.

Radna mesta carinskih službenika razvrstavaju se u carinska zvanja u zavisnosti od složenosti poslova, ovlašćenja i odgovornosti.

Član 63.

U zvanju višeg carinskog savetnika i višeg carinskog inspektora obavljaju se najsloženiji poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji znatno utiču na postizanje rezultata u nekoj oblasti iz delokruga Uprave carina, koji zahtevaju stvaralačke sposobnosti, preduzimljivost i visok stepen stručnosti, samostalnosti i iskustva. Za rad na poslovima u zvanju višeg carinskog savetnika i višeg carinskog inspektora carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje sedam godina radnog iskustva u struci.

U zvanju samostalnog carinskog savetnika i samostalnog carinskog inspektora obavljaju se složeni poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji zahtevaju posebno specijalističko znanje i iskustvo, analitičke sposobnosti, samostalan rad bez nadzora pretpostavljenog i donošenje odluka u složenim slučajevima uz samo opšta usmerenja i uputstva pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju samostalnog carinskog savetnika i samostalnog carinskog inspektora carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

U zvanju carinskog savetnika i carinskog inspektora obavljaju se složeni poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji zahtevaju sposobnost da se problemi rešavaju bez pojedinačnih uputstava, uglavnom su precizno određeni i podrazumevaju primenu utvrđenih metoda rada, postupaka ili stručnih tehnika sa jasnim okvirom samostalnog delovanja, uz povremeni nadzor pretpostavljenog i obraćanje samo kada je problem složen i zahteva dodatno znanje i iskustvo. Za rad na poslovima u zvanju carinskog savetnika i carinskog inspektora carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

U zvanju mlađeg carinskog savetnika i mlađeg carinskog inspektora obavljaju se složeni poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji podrazumevaju primenu utvrđenih metoda rada, postupaka ili stručnih tehnika unutar precizno određenog okvira delovanja, uz redovan nadzor pretpostavljenog i donošenje odluka na osnovu postojeće prakse ili opštih ili pojedinačnih uputstava pretpostavljenog. Za

rad na poslovima u zvanju mlađeg carinskog savetnika i mlađeg carinskog inspektora carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i završen pripravnički staž ili najmanje pet godina radnog staža u državnim organima.

Član 64.

U zvanju carinskog saradnika i carinskog pregledača obavljaju se manje složeni poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji obuhvataju ograničen krug međusobno povezanih različitih zadataka i zahtevaju sposobnost samostalne primene utvrđenih metoda rada, postupaka ili stručnih tehnika unutar precizno određenog okvira delovanja, uz opšta usmerenja i uputstva i povremeni nadzor pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju carinskog saradnika i carinskog pregledača carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

U zvanju mlađeg carinskog saradnika i mlađeg carinskog pregledača obavljaju se manje složeni poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji su precizno određeni i podrazumevaju primenu utvrđenih metoda rada, postupaka ili stručnih tehnika uz sposobnost rešavanja rutinskih problema, uz opšta i pojedinačna uputstva i redovan nadzor pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju mlađeg carinskog saradnika i mlađeg carinskog pregledača carinski službenik mora da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine i završen pripravnički staž ili najmanje pet godina radnog staža u državnim organima.

Član 65.

U zvanju carinskog referenta i carinskog nadzornika obavljaju se stručno-operativni, administrativni i tehnički i drugi pretežno rutinski poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi koji obuhvataju širok krug zadataka i zahtevaju poznavanje i primenu jednostavnijih metoda rada ili postupaka, a rade se samostalno i uz povremeni nadzor pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju carinskog referenta i carinskog nadzornika carinski službenik mora da ima završenu srednju školu i najmanje dve godine radnog iskustva u struci.

U zvanju mlađeg carinskog referenta i mlađeg carinskog nadzornika obavljaju se stručno-operativni, administrativni i tehnički i drugi rutinski poslovi carinske službe i sa njima povezani poslovi sa ograničenim krugom sličnih zadataka koji zahtevaju poznavanje i primenu jednostavnijih metoda rada ili postupaka, uz povremeni nadzor pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju mlađeg carinskog referenta i mlađeg carinskog nadzornika carinski službenik mora da ima završenu srednju školu i šest meseci radnog iskustva u struci, odnosno završen pripravnički staž.

Član 66.

Kod preuzimanja carinskih službenika u drugi državni organ, carinska zvanja upodobljavaju se zvanjima državnih službenika, i to:

- 1) viši carinski savetnik i viši carinski inspektor zvanju viši savetnik,
- 2) samostalni carinski savetnik i samostalni carinski inspektor zvanju samostalni savetnik,

- 3) carinski savetnik i carinski inspektor zvanju savetnik,
- 4) mlađi carinski savetnik i mlađi carinski inspektor zvanju mlađi savetnik,
- 5) carinski saradnik i carinski pregledač zvanju saradnik,
- 6) mlađi carinski saradnik i mlađi carinski pregledač zvanju mlađi saradnik,
- 7) carinski referent i carinski nadzornik zvanju referent,
- 8) mlađi carinski referent i mlađi carinski nadzornik zvanju mlađi referent.

Dužnosti carinskih službenika

Član 67.

Lice koje se prvi put prima u Upravu carina, polaže i potpisuje zakletvu sledeće sadržine:

„Zaklinjem se da ću poštovati Ustav Republike Srbije i zakone, da ću savesno i odgovorno obavljati poslove carinskog službenika/nameštenika i da ću graditi i čuvati ugled Uprave carina.”

Potpisana zakletva čuva se u personalnom dosijeu carinskog službenika.

Sukob interesa

Član 68.

Carinski službenik ne sme da primi poklon u vezi sa vršenjem poslova carinske službe, bez obzira na njegovu vrednost, izuzev poklona u vidu reklamnog materijala manje vrednosti, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druga lica.

Carinski službenik ne sme da koristi rad u Upravi carina da bi uticao na ostvarivanje svojih prava ili prava sa njime povezanih lica.

Na određivanje kruga povezanih lica i na prijem poklona primenjuju se propisi kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Član 69.

Carinski službenik i nameštenik, prilikom zasnivanja radnog odnosa, pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, daje Upravi carina pisanu izjavu o svom imovinskom stanju, imovinskom stanju članova svoje uže porodice, kao i pisanu izjavu da mogu da se vrše provere u vezi prikazanog stanja.

Carinski službenik i nameštenik je dužan da prijavi svaku promenu u smislu stava 1. ovog člana čija vrednost prelazi iznos godišnje prosečne zarade bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji, i to u roku od 30 dana od kada je promena nastala.

Pisana izjava iz st. 1. i 2. ovog člana čuva se u personalnom dosijeu carinskog službenika, u koji mogu imati uvid carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i za unutrašnju kontrolu, radi provere mogućih zloupotreba počinjenih od strane carinskog službenika.

Članovima uže porodice, u smislu odredbe ovog člana smatraju se bračni i vanbračni drug, deca (bračna, vanbračna, usvojena i na izdržavanju), a roditelji carinskog službenika, kao i roditelji bračnog druga, ako ih carinski službenik izdržava ili sa njima živi u zajedničkom domaćinstvu.

Član 70.

Carinski službenik ne može da bude vlasnik ili suvlasnik privrednog subjekta čija je delatnost u vezi sa radom Uprave carina, ne sme da se bavi preduzetništvom niti da obavlja drugi plaćeni ili neplaćeni posao koji je zabranjen posebnim zakonom ili drugim propisom, koji stvara mogućnost sukoba interesa ili utiče na nepristrasnost

rada carinskog službenika, ili je u vezi sa njegovim poslom u Upravi carina ili sa radom Uprave carina.

U carinskoj službi ne može da na poslovima carinskog službenika radi lice čiji je član uže porodice, definisan u članu 69. stav 4. ovog zakona, vlasnik ili suvlasnik privrednog subjekta, čija je delatnost u vezi sa radom Uprave carina.

Ukoliko se utvrdi da je nastupila okolnost iz stava 2. ovog člana, a nema odgovarajućeg radnog mesta na koje carinski službenik može da bude raspoređen, on ostaje neraspoređen.

Poslove i delatnosti iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i postupak iz stava 3. ovog člana, bliže određuje ministar.

Carinski službenik je dužan da da pisanu izjavu o činjenicama iz st. 1. i 2. ovog člana i da prijavi svaku promenu, u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Izjava iz stava 5. ovog člana čuva se u personalnom dosijeu carinskog službenika, u koji mogu imati uvid carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i za unutrašnju kontrolu, radi provere mogućih zloupotreba počinjenih od strane carinskog službenika.

Član 71.

Carinski službenik i nameštenik dužan je da se van radnog vremena ponaša na način kojim se čuva ugled i dostojanstvo carinske službe.

Član 72.

Ako carinski službenik sprovodi carinski postupak u kome je učesnik lice koje je sa njim u srodstvu (krvnom srodstvu u pravoj liniji bez ograničenja, u pobočnoj zaključno do četvrtog stepena ili u tazbinskom srodstvu zaključno do drugog stepena srodstva), ili u odnosu staratelja, usvojitelja, usvojenika ili hranitelja, ili u kome je učesnik preduzeće čiji je vlasnik ili suvlasnik sa njim u istaknutom odnosu srodstva, u odnosu staratelja, usvojitelja, usvojenika ili hranitelja, odmah će o tome obavestiti svog neposrednog rukovodioca.

Carinski službenik, u slučajevima iz stava 1. ovog člana, odmah će se izuzeti iz carinskog postupka u skladu sa zakonom koji uređuje opšti upravni postupak.

Član 73.

Carinski službenici ne smeju da koriste podatke, saznanja i obaveštenja koje imaju ili su im dostupne prilikom obavljanja poslova službe, u neslužbene svrhe.

Carinski službenici ne smeju da koriste niti da daju obaveštenja, podatke ili saznanja za ostvarivanje bilo kakve imovinske ili druge koristi za sebe ili za drugo lice.

Dužnost zaštite službene i druge tajne traje i posle prestanka radnog odnosa u službi u skladu sa zakonom.

Član 74.

Carinski službenici, zaposleni u određenim organizacionim jedinicama unutar Uprave carina, zbog potrebe obavljanja poslova iz delokruga tih jedinica, prirode posla i ukoliko potrebe carinske službe to nalažu, obavljaju:

- 1) rad u smenama;
- 2) rad subotom, nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima;
- 3) rad duži od punog radnog vremena – prekovremeni rad;
- 4) popodneveni i noćni rad;

5) rad u turnusima.

Rad u smenama i turnusima uključuje obavljanje poslova i zadataka subotom i nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima, kao i rad u popodnevnim i noćnim satima, sa preraspodelom u okviru određenog redovnog mesečnog, odnosno godišnjeg rasporeda radnog vremena.

Radom u turnusima smatra se rad koji se obavlja u smenama od 12 sati, odnosno 12 sati rada u dnevnoj smeni, nakon čega sledi 24 sata odmora, zatim 12 sati rada u noćnoj smeni nakon čega sledi 48 sati odmora.

Član 75.

Saglasno odluci direktora Uprave carina carinski službenici i nameštenici dužni su da budu dostupni (u pripravnosti za rad na svom radnom mestu), van radnog vremena radi izvršavanja nekog posla svog radnog mesta.

Kodeks ponašanja carinskih službenika**Član 76.**

Kodeksom ponašanja carinskih službenika utvrđuju se opšta pravila ponašanja carinskih službenika prilikom obavljanja poslova u Upravi carina i van nje, kao i ponašanje carinskih službenika u toku i van radnog vremena. Kodeksom ponašanja utvrđuje se ponašanje carinskih službenika prema javnosti, kolegama, rukovodiocima i službenicima kojima rukovode, kao i drugim državnim službenicima. Kodeks ponašanja, na predlog direktora Uprave carina, donosi ministar.

Premeštaj carinskih službenika i nameštenika**Član 77.**

Carinski službenik može biti trajno ili privremeno premešten zbog potreba službe, u istu ili drugu unutrašnju jedinicu, u istom ili drugom mestu rada na drugo radno mesto u istom, neposredno višem ili neposredno nižem zvanju.

Član 78.

Direktor može, na zahtev carinskog službenika i nameštenika, da odobri njegov stalan ili privremeni premeštaj, imajući u vidu potrebe Uprave carina i lične razloge carinskog službenika.

Član 79.

Pored slučajeva privremenog premeštaja državnih službenika u istom državnom organu uređenih propisima o radnim odnosima u državnim organima, carinski službenik u izuzetnim slučajevima, iako ne ispunjava uslove u pogledu radnog iskustva propisane za to radno mesto, ukoliko je potrebno da se radno mesto hitno popuni, može biti premešten na radno mesto u višem zvanju, u trajanju do šest meseci, ukoliko ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, kao i poseduje znanja i sposobnosti za obavljanje poslova tog radnog mesta.

Carinski službenik koji je privremeno premešten u skladu sa stavom 1. ovog člana, stiče sva prava radnog mesta na koje je privremeno premešten, dok premeštaj traje.

Korektivni koeficijent**Član 80.**

Carinski službenici raspoređeni na radna mesta razvrstana u zvanje mlađi carinski nadzornik, carinski nadzornik, mlađi carinski pregledač i carinski pregledač imaju pravo na uvećanje osnovnog koeficijenta utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika u visini od 20 odsto.

Carinski službenici koji u obavljanju svog radnog mesta imaju ovlašćenja za nošenje i upotrebu oružja, imaju pravo na uvećanje osnovnog koeficijenta od 20 odsto njegove vrednosti.

Pravo na korektivni koeficijent iz stava 1. ovog člana isključuje pravo na korektivni koeficijent iz stava 2. ovog člana.

Korektivni koeficijent utvrđuje se rešenjem.

Poseban stručni ispit za carinskog službenika

Član 81.

Carinski službenik, pored državnog stručnog ispita, mora da ima položen poseban stručni ispit za carinskog službenika.

Ministar bliže uređuje program i način polaganja posebnog stručnog ispita za carinskog službenika.

Rok za polaganje posebnog stručnog ispita za carinskog službenika

Član 82.

Carinski službenik ima obavezu da položi poseban stručni ispit za carinskog službenika u roku od dve godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja na radno mesto carinskog službenika.

Evidencija o položenim ispitima

Član 83.

Uprava carina vodi Evidenciju o polaganju posebnog stručnog ispita za carinskog službenika, koja sadrži: ime i prezime kandidata, jedinstveni matični broj građana, naziv završene srednje škole i obrazovni profil kandidata, odnosno naziv visokoškolske ustanove, stečeno visoko obrazovanje i stručni naziv, datum polaganja ispita, podatke o opštem uspehu na ispitu i broj i datum izdatog uverenja o položenom posebnom stručnom ispitu za carinskog službenika.

Ministar bliže uređuje način upisa i vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Stručno usavršavanje carinskih službenika

Član 84.

Stručno usavršavanje carinskih službenika ostvaruje su u skladu sa zakonom koji uređuje prava i dužnosti državnih službenika.

Posebni programi obuke carinskih službenika

Član 85.

Posebne programe obuke carinskih službenika sprovodi organizaciona jedinica Uprave carina nadležna za pripremu, razvoj i sprovođenje posebnih programa stručnog usavršavanja – Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina.

Uprava carina može odlučiti da posebni program obuke sprovede i u skladu sa posebnim zakonom.

Carinski službenik koji učestvuje u posebnom programu obuke koji sprovodi Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina, ostvaruje pravo na smeštaj i ishranu u internatu Uprave carina.

Provera znanja stečenog na stručnom usavršavanju

Član 86.

Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina sprovodi proveru znanja carinskih službenika stečenog na stručnom usavršavanju iz člana 84. ovog zakona.

Direktor donosi program i način provere znanja iz stava 1. ovog člana.

Kadrovska evidencija

Član 87.

Uprava carina vodi evidenciju o ličnim i profesionalnim podacima carinskih službenika i nameštenika. Evidencija o podacima može da se vodi i u elektronskoj formi i čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Personalni dosije carinskog službenika i nameštenika je poverljiv. Carinski službenik i nameštenik ima pravo uvida u svoj personalni dosije. Pristup personalnom dosijeu je ograničen i podatke koje sadrži, mogu koristiti carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i unutrašnju kontrolu u svom radu, kao i neposredni rukovodilac. Podaci koji se nalaze u dosijeu daju se sudu na njegov zahtev.

Disciplinska odgovornost carinskih službenika

Član 88.

Carinski službenik koji ne izvršava dužnosti iz radnog odnosa ili nesavesno obavlja poverene poslove i radne zadatke, odnosno ako se ne pridržava zakona i drugih propisa ili Kodeksa ponašanja carinskih službenika, čini povredu službene dužnosti.

Carinski službenik disciplinski je odgovoran za povrede službene dužnosti, koje mogu biti lakše i teže.

Član 89.

Odgovornost za krivično delo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost.

Carinski službenik može biti disciplinski kažnjen ukoliko je radnjom izvršenja koja je bila predmet krivičnog, odnosno prekršajnog postupka, učinio povredu službene dužnosti, i pored toga što je optužba odbijena, ili je oslobođen krivične, odnosno prekršajne odgovornosti.

Ako je krivični postupak pokrenut zbog iste radnje izvršenja, disciplinski postupak se može prekinuti do okončanja krivičnog postupka.

Član 90.

Lakšom povredom službene dužnosti, pored onih utvrđenih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima, smatra se i povreda pravila ponašanja propisana Kodeksom ponašanja carinskih službenika, koja nije obuhvaćena nekom od težih povreda službenih dužnosti utvrđenih ovim zakonom.

Član 91.

Teže povrede službenih dužnosti, pored onih utvrđenih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima, su i:

1) nezakonit rad ili propuštanje radnji za koje je carinski službenik ovlašćen radi sprečavanja nezakonitosti ili štete ili prekoračenje ovlašćenja svog radnog mesta, odnosno primena ovlašćenja u svrhe za koje nije namenjena;

- 2) upisivanje neispravnih ili neistinitih podataka u službene isprave, knjige ili spisa, odnosno upotreba ili overa takve službene isprave, knjige ili spisa kao da su istinite ili uništenje istih ili podnošenje lažnog obračuna, odnosno dovođenje u zabludu nadležnog organa da treba izvršiti nezakonitu ili nepravilnu isplatu;
- 3) upotreba falsifikovane diplome o završenoj školi i stečenoj stručnoj spremi;
- 4) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mera zaštite na radu;
- 5) odbijanje davanja podataka ili davanje netačnih podataka ukoliko je davanje tih podataka propisano Carinskim zakonom, ovim zakonom, drugim zakonima i propisima donetim na osnovu zakona;
- 6) ponašanje na radu ili van rada koje nanosi štetu ugledu carinske službe;
- 7) nenošenje ili nepropisno i neuredno nošenje službenog odela ili službenih oznaka;
- 8) zloupotreba službene odeće, oznaka, oružja ili službene legitimacije pri obavljanju ili u vezi sa obavljanjem poslova službe, kao i van rada;
- 9) odbijanje testiranja na alkohol, odnosno odbijanje stručnog pregleda kojim se utvrđuje prisutnost alkohola ili nekog drugog narkotičkog sredstva u organizmu, a koje umanjuje sposobnost za rad;
- 10) odbijanje zdravstvenog pregleda ili neopravdano izbegavanje propisanog zdravstvenog pregleda;
- 11) obavljanje plaćenog i neplaćenog koji je zabranjen posebnim zakonom ili drugim propisom, koji stvara mogućnost sukoba interesa ili utiče na nepristrasnost rada carinskog službenika, ili je u vezi sa njegovim poslom u Upravi carina ili sa radom Uprave carina.

Disciplinske mere i kazne

Član 92.

Pored disciplinskih kazni za lakše i teže povrede službene dužnosti utvrđenih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima, može se izreći:

- 1) disciplinska mera - javna opomena, za lakšu povredu službene dužnosti;
- 2) novčana kazna u visini od 10% do 30% osnovne plate za mesec u kome je novčana kazna izrečena u trajanju do 12 meseci, za težu povredu službene dužnosti.

Javna opomena izvršava se objavljivanjem konačne odluke kojom je ista izrečena na oglasnim tablama carinarnica i oglasnoj tabli Centrale Uprave carina, u trajanju od 30 dana.

Carinskom službeniku kome je izrečena disciplinska kazna prestanka radnog odnosa, radni odnos prestaje danom uručenja konačnog rešenja kojim je disciplinska kazna izrečena, odnosno danom konačnosti predmetnog rešenja, ukoliko žalba nije izjavljena.

Disciplinski postupak zbog lakše povrede službene dužnosti

Član 93.

Disciplinski postupak zbog lakše povrede službene dužnosti, na predlog neposrednog rukovodioca, pokreće, vodi i o disciplinskoj odgovornosti u vidu rešenja odlučuje direktor Uprave carina za carinske službenike u Centrali Uprave carina, odnosno upravnik carinarnice za carinske službenike u carinarnici.

Direktor Uprave carina, odnosno upravnik carinarnice može odrediti carinskog ili državnog službenika sa završenim Pravnim fakultetom da sprovede određene radnje koje su od značaja za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, utvrđivanje disciplinske odgovornosti za lakšu povredu službene dužnosti i izricanje disciplinske mere, odnosno kazne.

Disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti

Član 94.

Disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti pokreću pomoćnik direktora sektora, rukovodilac organizacione jedinice van sektora i upravnik carinarnice protiv carinskih službenika raspoređenih u organizacionim jedinicama kojima rukovode, dok disciplinski postupak protiv rukovodilaca organizacionih jedinica van sektora i upravnika carinarnice pokreće pomoćnik direktora-koordinator.

Disciplinski postupak može pokrenuti i načelnik Odeljenja za unutrašnju kontrolu u slučajevima koje, na predlog direktora, bliže utvrđuje ministar u aktu kojim se uređuje način sprovođenja disciplinskog postupka.

U svakom slučaju, disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti može pokrenuti i direktor Uprave carina.

Član 95.

Disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti vodi i direktoru podnosi predlog odluke o odgovornosti disciplinska komisija Uprave carina (u daljem tekstu: disciplinska komisija), sastavljena u veću od tri člana (predsednik i dva člana).

Konačnu odluku o odgovornosti u disciplinskom postupku donosi direktor u vidu rešenja, kojim se carinski službenik oslobađa od odgovornosti ili oglašava krivim i izriče mu se disciplinska kazna.

U slučaju postojanja razloga za obustavu postupka, direktor, na predlog disciplinske komisije, donosi rešenje kojim se disciplinski postupak obustavlja.

Disciplinska komisija nije vezana za pravnu kvalifikaciju povrede službene dužnosti naznačenu u aktu o pokretanju disciplinskog postupka.

Član 96.

Način sprovođenja disciplinskog postupka zbog lakše i teže povrede službene dužnosti, sastav, izbor i broj članova disciplinske komisije, izbor veća disciplinske komisije, kao i postupak utvrđivanja prisutnosti alkohola ili nekog drugog narkotičkog sredstva u organizmu, a koje umanjuje sposobnost za rad, na predlog direktora, bliže uređuje ministar.

Član 97.

Zastarelost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka nastupa protekom rokova propisanih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima.

Zastarelost disciplinskog postupka ne teče dok disciplinski postupak nije moguće pokrenuti ili voditi zbog odsustva carinskog službenika (bolovanje, godišnji odmor i drugi razlozi odsustvovanja sa rada) ili iz drugih opravdanih razloga.

Zastarelost disciplinskog postupka ne teče i za vreme dok traje sudski spor čiji je predmet ispitivanje pravilnosti disciplinske odluke.

Ako je krivični postupak pokrenut zbog iste radnje izvršenja, disciplinski postupak se može prekinuti do okončanja krivičnog postupka.

Član 98.

Disciplinska mera, odnosno kazna, izrečena konačnim rešenjem upisuje se u odgovarajuću evidenciju.

Disciplinska mera, odnosno kazna, briše se iz evidencije ako carinskom službeniku ne bude izrečena nova disciplinska mera, odnosno kazna, u naredne dve godine od izrečene disciplinske mere, odnosno kazne, za lakšu povredu službene dužnosti, ili u naredne četiri godine od izrečene disciplinske kazne za težu povredu službene dužnosti.

O ranije izrečenim disciplinskim merama, odnosno kaznama, disciplinska komisija vodi računa samo ako u vreme sprovođenja postupka nisu brisane iz evidencije.

Član 99.

Carinskom službeniku koji je privremeno udaljen sa rada oduzima se službena legitimacija, službena značka, oružje i druga oprema i stvari sa kojima je bio zadužen.

Carinski službenik koji je privremeno udaljen sa rada ne sme da nosi službeno odelo.

Član 100.

Carinski službenik za vreme dok je bio privremeno udaljen sa rada ima pravo na razliku između isplaćene naknade plate i punog iznosa osnovne plate:

1) ako je oslobođen od odgovornosti u pravosnažno okončanom disciplinskom postupku ili je postupak obustavljen zbog odustanka podnosioca disciplinskog zahteva ili je zahtev za pokretanje disciplinskog postupka odbijen;

2) ako je u pravosnažno okončanom krivičnom postupku oslobođen od optužbe ili optužba bude odbijena, ali ne zbog nenadležnosti ili je krivični postupak protiv njega obustavljen pravosnažnom odlukom, ali ne ako je sklopljen sporazum o odlaganju krivičnog gonjenja.

PRESTANAK RADNOG ODNOSA**Prestanak radnog odnosa po sili zakona****Član 101.**

Pored slučajeva predviđenih drugim propisima koji regulišu prava zaposlenih u državnom organu kao i razloga utvrđenih opštim propisima o radu, carinskom službeniku prestaje radni odnos po sili zakona i:

1) ako je pravosnažno osuđen za krivično delo učinjeno na radu ili u vezi sa radom u carinskoj službi bez obzira na vrstu i visinu krivične sankcije-danom dostavljanja pravosnažne odluke suda.

Posebne odredbe o nameštenicima**Član 102.**

Prijem nameštenika u radni odnos Upravu carina vrši se neposredno ili posredno preko Nacionalne službe za zapošljavanje.

U pogledu uslova za prijem u radni odnos nameštenika u Upravu carina, primenjuju se odredbe ovog zakona kojima su propisani uslovi za prijem carinskih službenika.

Sredstva za rad Uprave carina

Član 103.

Sredstva za rad carinske službe obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Raspored sredstva odobrenih za finansiranje rada carinske službe vrši se prema predračunu unutrašnjih jedinica, odnosno Finansijskom planu rashoda, koji donosi direktor.

Član 104.

Uprava carina je dužna da izvršava svoje obaveze u skladu sa propisima koji uređuju sprovođenje i unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu lica koja učestvuju u radnom procesu, kao i lica koja se zateknu u radnoj okolini, kako bi se sprečile povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom.

Carinski službenici koji pregledaju prevozna sredstva, carinsku i drugu robu u carinskim i drugim skladištima, carinski službenici koji obavljaju stručne i pomoćne poslove u carinskoj laboratoriji, imaju pravo na radnu odeću i druga zaštitna sredstva (maske, rukavice, specijalna odeća i dr).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105.

Carinski službenici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nemaju položen poseban stručni ispit za carinskog službenika, dužni su da isti polože najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 106.

Postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima carinskih službenika, započeti pre stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se primenom propisa koji su važili pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 107.

Podzakonski akti za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja i stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se podzakonski akti doneti na osnovu Carinskog zakona („Službeni glasnik RS” br. 73/03, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 9/10 - US i 18/10 - dr. zakon) ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 108.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe čl. 252-329. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS” br. 73/03, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 9/10 - US i 18/10 - dr. zakon).

Član 109.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 5. i 16. Ustava Republike Srbije, kojima je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje kontrolu prometa roba i usluga i putničkog saobraćaja preko granice i organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa.

II. Razlozi za donošenje zakona

U Republici Srbiji od 3. maja 2010. godine primenjuju se dva zakona sa istim nazivom: Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17 - dr.zakon) koji uređuje opšta pravila i postupke koji se primenjuju na robu koja se unosi ili iznosi iz carinskog područja Republike Srbije i Carinski zakon („Službeni glasnik Republike Srbije”, br.73/03, 61/05, 85/05-dr. zakon, 62/06-dr. zakon, 9/10 - US i 18/10 - dr. zakon) koji u čl. 252-329. tog zakona uređuje nadležnost Uprave carina, organizaciju, obavljanje poslova i upravljanje Upravom carina, ovlašćenja lica zaposlenih u Upravi carina, ovlašćenja i odgovornosti u prikupljanju, evidentiranju, obradi i zaštiti podataka u vezi sa poslovima Uprave carina, kao i postupak prijema u radni odnos u Upravu carina, raspoređivanje, napredovanja u službi, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Upravi carina. S obzirom da primena dva zakona sa istim nazivom može da dovede do pravne nesigurnost, posebno iz razloga što se članovi ova dva zakona poklapaju, potrebno je posebnim zakonom regulisati delokrug rada Uprave carina, unutrašnje uređenje i rukovođenje, ovlašćenja direktora i carinskih službenika, prikupljanje, evidentiranje, obradu i zaštitu podataka koji su u vezi sa poslovima carinske službe i prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika.

Cilj ovog zakona je da na odgovarajući način uredi ovlašćenja i obaveze carinskih službenika koja će omogućiti sprovođenje osnovnih funkcija carinske službe, brz protok robe, putnika i prevoznih sredstava, stvaranje pretpostavki za efikasnu kontrolu primene carinskih propisa, sprečavanje i suzbijanje šverca oružja, municije, droge, trgovinu ljudima, kao i uvoz, izvoz ili tranzit drugih roba koje su opasne po život i zdravlje ljudi, obezbeđenje odgovarajuće zaštite ostalih učesnika u carinskom postupku, kao i prihode budžeta. Naime, Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17-dr.zakon) usaglašen je sa carinskim zakonima zemalja Evropske unije i predviđa uvođenje novih carinskih procedura koje treba da omoguće brže i efikasnije sprovođenje carinskih postupaka, a da bi se to omogućilo Predlogom zakona o carinskoj službi neophodno je carinskim službenicima odrediti ovlašćenja koja treba da prate nove i pojednostavljene procedure koje su već uređene Carinskim zakonom.

Uprava carina primenjuje pojednostavljene carinske procedure od oktobra 2010. godine, broj kompanija koje koriste ove postupke neprekidno raste, tako da neke od vidova pojednostavljenih postupaka već koriste 344 firme. Primena ovih pojednostavljenih procedura je pokazala brojne prednosti, kao što su: stimulišu se proizvodni kapaciteti Republike Srbije, investitori ne moraju da brinu da li u blizini mesta gde ulažu svoja sredstva postoji carinska organizaciona jedinica, postupak se može obaviti u bilo koje doba dana ili noći, tokom vikenda i državnih praznika, što sve doprinosi efikasnijem i ekonomičnijem poslovanju preduzeća. Uprava carina priprema neophodne uslove za uvođenje sistema koji se zasniva na bazi ovlašćenog ekonomskog operatera-ovlašćenog privrednog subjekta, kojim će kompanije koje posluju u Republici Srbiji, ukoliko su bonitetne, raspolažu svojim kapitalom i poštuju

carinske propise, dobiti mogućnost da deo carinskog postupka koji sada sprovodi carinska služba obavljaju same, čime istovremeno na sebe preuzimaju i veliku odgovornost.

Takođe, ovim zakonom predlaže se stvaranje uslova da carinska služba bude efikasna i racionalna, profesionalna i nepristrasna administracija, omogućiće se jačanje integriteta carinskih službenika i smanjenje korupcije, kao što to od naše službe zahtevaju Evropska unija, Svetska banka, Međunarodni monetarni fond, Svetska carinska organizacija. U tom pogledu posebno ukazujemo na razvoj uloga carinske administracije, počev od prikupljanja dažbina od uvoznih dobara, preko zaštite ekonomskih interesa zemlje, uspostavljanje ekonomskih olakšica, pa sve do bezbednosti društva i zemlje. S tim u vezi, na 9. sednici Komiteta za izgradnju kapaciteta SCO naglašeno je da postoje dve osnovne uloge carinske administracije, a to su ostvarivanje trgovinskih olakšica (što može dovesti do privlačenja investicija, s obzirom na da bi svako poslovao sa zemljom čija carinska administracija pruža veće trgovinske olakšice, koje su pri tom jasno utemeljene u zakonu) i bezbednost društva i zemlje (posebno imajući u vidu kretanje izbeglica i učestalih terorističkih napada na aerodromima). Da bi došlo do njihovog ostvarenja neophodno je pre svega jasno utvrditi ovlašćenja i dužnosti carinskih službenika u postizanju predmetnih ciljeva u zakonu, uspostaviti sistem zasnovan na carinskim kompetencijama i vrednostima, upotrebljavati informacione i komunikacione tehnologije, uspostaviti saradnju sa drugim carinskim administracijama, drugim organizacijama unutar zemlje i van njenih granica, kao i razmenjivati podatke sa istima i vršiti njihovu analizu i sprovoditi obuke carinskih službenika. U tom pogledu, primena ovog zakona treba da obezbedi pretpostavke za uvođenje i primenu evropskog okvira carinskih kompetencija, kako bi se počeli približavati profesionalno carinskim službenicima u carinskim administracijama u zemljama članicama Evropske unije i SCO, a radi efikasnijeg ostvarivanja napred navedenih ciljeva. Takođe, primena ovog zakona obezbediće i pretpostavke za poboljšanje položaja carinskih službenika, kako bi se počeli usaglašavati sa položajem carinskih službenika u carinskim administracijama zemalja članica Evropske unije i kako bi se obezbedio visok položaj carinske administracije Republike Srbije u odnosu na carinske administracije Evropske unije i ostale u svetu.

III. Objašnjenje pojedinačnih rešenja

Članom 1. Predloga zakona određena je oblast koja se uređuje ovim zakonom, a to su poslovi carinske službe, unutrašnje uređenje i rukovođenje organom koji obavlja poslove carinske službe, ovlašćenja, prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika. Takođe, ovim članom, u stavu 2. propisana su načela na osnovu kojih se obavljaju poslovi carinske službe, a to su profesionalnost, integritet, javnost rada, pružanje usluga javnosti, odgovornost i doslednosti u primeni zakona i pri upotrebi zakonskih ovlašćenja. U pogledu ovde utvrđenih osnovnih načela, ističemo da se prilikom utvrđivanja istih, pored toga da budu u skladu sa osnovnim načelima državnih službenika, vodilo računa da ista oslikavaju i budu u skladu sa utvrđenim osnovnim vrednostima carinske službe u Evropske unije u okviru kompetencija u carini. Te osnovne vrednosti carinske službe su: izražena etičnost i integritet, orijentisanost na klijenta i uslugu, fokusiranost na evropsku sigurnost i bezbednost, posvećenost javnoj službi, operativna izvrsnost, harmonizovan Evropske unije stav i pristup, konstantno usavršavanje i profesionalni razvoj. Ovako utvrđene vrednosti podržavaju ciljeve i uverenja carinskih službi Evropske unije i usaglašene su sa Misijom Evropske unije i Carinskim kodeksom Evropske unije. Pored navedenog, predmetne vrednosti moraju biti sastavni deo opisa poslova u carinskoj administraciji prema Uputstvu o uvođenju kompetencija u oblast upravljanja ljudskim resursima u carinskoj administraciji, koje je izdato od strane Svetske carinske organizacije. Shodno činjenici da je Uprava carina Republike

Srbije članica SCO, u obavezi je da predmetne vrednosti i utvrđene carinske kompetencije uvede u svoj sistem upravljanja ljudskim resursima, kako bi se postigla harmonizacija i unifikacija carinskih administracija, kako u Evropskoj uniji, tako i u svetu.

Član 2. Predloga zakona utvrđuje da poslove carinske službe obavlja organ državne uprave nadležan za stručne poslove koji se odnose na: carinjenje robe, carinski nadzor i druge poslove kontrole putnika i prometa robe i usluga sa inostranstvom, kao i druge poslove određene zakonom, sa naznakom da je taj organ Uprava carina. Istim članom u stavu 2. utvrđena je definicija carinskog službenika. Na predlog Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, brisan je stav 3. (definicija nameštenika u Upravi carina), s obzirom na činjenicu da se nameštenici u Upravi carina ne razlikuju u odnosu na ostale nameštenike u državnoj upravi po vrsti poslova koje obavljaju.

Članom 3. Predloga zakona definisano je sedište Uprave carina u Beogradu, kao i da Uprava carina ima svoj znak i zastavu. Propisano je da je znak Uprave carina sastavni deo službene odeće i da se isti otiskuje na službenoj znački carinskih službenika i da izgled znaka i zastave i njihovu upotrebu propisuje ministar nadležan za poslove finansija.

Član 4. Predloga zakona definiše 25. maj kao Dan carinske službe.

Članom 5. Predloga zakona propisano je da se na carinske službenike primenjuju propisi o državnim službenicima i nameštenicima, ako ovim zakonom o nije drugačije propisano i da se na rad carinske službe ne primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijски nadzor. Naime, svaka roba koja se unosi u carinsko područje Republike Srbije stavlja se pod carinski nadzor i ostaje pod carinskim nadzorom koliko je potrebno da se utvrdi njen status (član 62. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17-dr.zakon)). S tim u vezi, od strane ovlašćenih carinskih službenika, kao redovna carinska procedura, vrši se pregled predmetne robe, kao i kontrola podnete dokumentacije, a radi sprovođenja carinskog postupka (koji može biti: stavljanje robe u slobodan promet (uvoz robe), tranzit robe, carinsko skladištenje robe, aktivno oplemenjivanje robe, prerada robe pod carinskom kontrolom, privremeni uvoz robe, pasivno oplemenjivanje robe ili izvoz robe) i carinskih formalnosti (aktivnosti koje preduzimaju lica (učesnici u carinskom postupku) i carinski organ u cilju primene carinskih propisa). Tako, carinski organ može preduzimati carinsku kontrolu koju smatra neophodnim, a, primera radi, ona može da obuhvata pregled robe, uzimanje uzoraka, proveru podataka navedenih u deklaraciji, kao i proveru verodostojnosti dokumenata, pregled računa i drugih evidencija privrednih subjekata, pregled prevoznih sredstava, putničkog prtljaga i druge robe koju lica nose sa sobom ili na sebi, kao i sprovođenje službenih ispitivanja i drugih sličnih radnji, kao što su pregled stvari, odnosno dobara, ali i pregled lica (kontrola putnika i robe na graničnom prelazu, zaustavljanje vozila u kome se prevoze poštanske pošiljke, zatim otvaranje nasumično paketa/pošiljki, uz ostavljanje odgovarajuće oznake da je carinska služba izvršila otvaranje i kontrolu predmetne pošiljke). U tom kontekstu, rad carinskih organa u sprovođenju carinskih postupaka i procedura, ne predstavlja inspekcijски nadzor u smislu člana 2. stav 2. Zakona o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, broj 36/15). Međutim, potrebno je imati u vidu i to da pored gore navedene kontrole, carinski organ može vršiti i naknadnu kontrolu carinskih postupaka, odnosno kontrolu već sprovedenih carinskih postupaka. U tom kontekstu, sprovođenje predmetne naknadne kontrole ima neka obeležja inspekcijskog nadzora u smislu Zakona o inspekcijskom nadzoru (posebno uzimajući u obzir odredbu člana 2. stav 2. predmetnog zakona), ali zbog svoje posebnosti i specifičnosti u sprovođenju, ovim zakonom su posebno uređene odredbe koje se odnose na pravila sprovođenja iste i ovlašćenja i obaveze carinskih službenika tokom njenog sprovođenja (čl. 49 – 51. Predloga zakona), dok će se njen način sprovođenja utvrditi podzakonskim aktom (Pravilnikom o naknadnoj kontroli). S tim u vezi je i članom 103.

stav 6. Carinskog zakona utvrđeno da se na sprovođenje naknadne kontrole od strane carinskog organa shodno primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje sprovođenje inspekcijskog nadzora. Naknadna carinska kontrola jeste ovlašćenje carinskog organa da, po službenoj dužnosti, može izmeniti ili dopuniti deklaraciju nakon što je roba puštena deklarantu, kao i ovlašćenje da carinski organ, posle puštanja robe, može da izvrši i kontrolu računovodstvenih i komercijalnih isprava i podataka u vezi sa uvozom ili izvozom te robe ili u vezi sa naknadnim komercijalnim poslovima s tom robom, da bi utvrdio tačnost podataka koji su navedeni u deklaraciji. Kontrola može da se obavi u prostorijama deklaranta (podnosioca deklaracije), u prostorijama bilo kog drugog lica koje je neposredno ili posredno poslovno uključeno u pomenute radnje ili u prostorijama bilo kog drugog lica koje poseduje navedene isprave i podatke. U toku kontrole može da se izvrši pregled robe i uzmu uzorci robe, ako je ona još dostupna. U slučaju da se naknadnom kontrolom deklaracije ili naknadnom kontrolom carinjenja utvrdi da su propisi koji se odnose na određeni carinski postupak primenjeni na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka, carinski organ, u skladu sa carinskim i drugim propisima, u carinsko-upravnom postupku, donosi odgovarajuće odluke da se nepravilnosti isprave i pravno stanje uskladi sa novoutvrđenim okolnostima.

Posebnost i specifičnost u sprovođenju naknadne carinske kontrole u odnosu na inspekcijski nadzor u smislu Zakona o inspekcijskom nadzoru, ogleda se u sledećem: naknadna carinska kontrola može se sprovesti i sprovodi se samo prema registrovanim privrednim subjektima, ovlašćeni carinski službenici prilikom sprovođenja naknadne kontrole o utvrđenom činjeničnom stanju sačinjavaju zapisnik, dok se odgovarajuće odluke (rešenja) u vezi sa sprovedenom naknadnom carinskom kontrolom donose u carinsko-upravnom postupku od strane zaposlenih u organizacionoj jedinici u čijoj je nadležnosti odlučivanje u carinsko-upravnom postupku na osnovu tog zapisnika, ovlašćeni carinski službenici prilikom sprovođenja naknadne carinske kontrole ne izriču niti imaju ovlašćenje da izriču odgovarajuće mere uperene na nadziranog subjekta. Pored navedenog, zbog same prirode i specifičnosti sprovođenja naknadne carinske kontrole, u momentu početka sprovođenja iste ne može se zasigurno utvrditi njeno vreme trajanja, dok je članom 16. stav 2. Zakona o inspekcijskom nadzoru, kao obavezni sastavni element naloga za inspekcijski nadzor, za čiju sadržinu je inspektor vezan, utvrđeno i navođenje vremena završetka kontrole (dan početka i okončanja nadzora). Primera radi, čest je slučaj da se sprovođenjem naknadne kontrole kao predmet provere javi utvrđeno poreklo robe u već sprovedenom carinskom postupku, čija provera priloženih dokaza o istom može trajati više meseci, s obzirom da ne postoji utvrđen rok za proveru verodostojnosti dokumenta o poreklu robe shodno međunarodnim sporazumima. Shodno tome, izlišno je i nemoguće unapred utvrđivati rok okončanja naknadne carinske kontrole, jer bi se time osujetio celokupan postupak.

Dalje, u pogledu obaveznosti polaganja ispita za inspektora (član 46. stav 2. Zakona o inspekcijskom nadzoru), imajući u vidu da se na sprovođenje naknadne kontrole shodno primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje sprovođenje inspekcijskog nadzora, napominjemo da je, zbog prirode obavljanja poslova carinske službe, time i gore navedenih specifičnosti sprovođenja naknadne carinske kontrole, članom 82. Predloga zakona utvrđena obaveznost polaganja posebnog stručnog ispita za carinskog službenika (carinski službenik, pored državnog stručnog ispita, polaže i carinski stručni ispit). Ministar bliže uređuje program i način polaganja posebnog stručnog ispita za carinskog službenika i isti se odnosi na osposobljavanje i usavršavanje znanja carinskih službenika za sprovođenje carinskih postupaka i procedura. Imajući u vidu da naknadna carinska kontrola, kao što je napred navedeno, predstavlja kontrolu sprovedenih carinskih postupaka, znanje i sposobnost uočavanja nepravilnosti u već sprovedenom carinskom postupku tokom sprovođenja naknadne kontrole može se steći isključivo polaganjem carinskog stručnog ispita i da je isti neophodan za njeno sprovođenje. S tim u vezi, uzimajući u

obzir i gore navedene specifičnosti u sprovođenju naknadne carinske kontrole i posebnih ovlašćenja carinskih službenika tokom sprovođenja iste u odnosu na utvrđena ovlašćenja inspektora u Zakonu o inspekcijskom nadzoru, osnovano smatramo da je suvišno i nepotrebno utvrđivati i obaveznost polaganja ispita za inspektore na strani carinskih službenika za sprovođenje naknadne carinske kontrole.

Glava II zakona (čl. 6. i 7.) Predloga zakona odnosi se na poslove carinske službe.

Članom 6. Predloga zakona definisani su poslovi carinske službe, i to: sprovođenje mera carinskog nadzora i carinske kontrole koja obuhvata prethodne, preventivne i naknadne carinske kontrole nad carinskom robom, određene zakonom i drugim propisima, sprovođenje carinskih postupanja i carinskih formalnosti, vršenje obračuna i naplate uvoznih i drugih dažbina, akciza i poreza na dodatu vrednost i naknada za robu koja se uvozi, odnosno izvozi u skladu sa propisima, vršenje poslova u vezi sa prinudnom naplatom, izdavanje obaveštenja o primeni carinskih i drugih propisa iz nadležnosti Uprave carina i obavezujućih obaveštenja o svrstavanju i poreklu robe, sprovođenje zakonom predviđenih postupaka u cilju otkrivanja carinskih prekršaja, privrednih prestupa i krivičnih dela i podnošenje prijave tužilaštvu ili drugim nadležnim državnim organima, podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnog naloga, ulaganje redovnih i vanrednih pravnih lekova, te učestvovanje u procesnim radnjama i radnjama izvršenja sudskih odluka, prikupljanje, evidentiranje i obrada podataka potrebnih za sprovođenje postupka na suzbijanju krijumčarenja, istražnih postupaka i za sprovođenje naknadne carinske kontrole, vođenje upravnog postupka za postupke koji su joj dati u nadležnost Carinskim zakonom, vršenje kontrole unošenja i iznošenja dinarskih i stranih sredstava plaćanja u međunarodnom putničkom i pograničnom prometu sa inostranstvom, vršenje kontrole unošenja, iznošenja i provoza robe za koju su propisane posebne mere radi sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine, nacionalnog blaga, istorijskih, umetničkih ili arheoloških vrednosti, zaštite intelektualne ili industrijske svojine i drugo, vođenje evidencija iz svog delokruga, obrada i statističko praćenje podataka o uvozu i izvozu, inicijative za pokretanje postupka za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnih ugovora iz delokruga carinske službe i saradnja i razmena podataka sa stranim carinskim i drugim službama i međunarodnim organizacijama, saradnja i razmena informacija sa nadležnim državnim organima, javnim ili drugim organizacijama i stranim administracijama, ispitivanje u ime drugih carinskih administracija (zamolnim putem), u skladu sa međunarodnim ugovorima, hemijsko-tehnološka i druga ispitivanja uzoraka robe u carinskoj laboratoriji, u svrhu pravilnog svrstavanja robe po Carinskoj tarifi. Uprava carina obavlja poslove iz svog delokruga na celom carinskom području Republike Srbije, što je utvrđeno stavom 2. ovog člana.

Članom 7. Predloga zakona propisana je mogućnost da Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove finansija izuzetno, ukoliko je to ekonomičnije, može odrediti da u carinskim organizacionim jedinicama na graničnim prelazima sa manjim obimom prometa sprovođenje mera carinskog nadzora i carinske kontrole putničkog prometa obavlja organ državne uprave nadležnom za kontrolu prelaska državne granice, uz stručnu pomoć i uputstva za rad carinske službe. Ovakve situacije su se već dešavale u praksi na manjim graničnim prelazima na kojima se odvija promet putnika (uglavnom lokalnog stanovništva koje živi u pograničnim opštinama). U tim situacijama su mere carinske kontrole putnika obavljali policijski službenici, koji su, u slučaju postojanja potrebe sprovođenja mera carinskog nadzora i carinjenja robe, o tome obavestavali najbližu carinsku organizacionu jedinicu, radi dolaska carinskog službenika i preduzimanja potrebnih radnji i ovlašćenja.

Glava III zakona (čl. 8-11.) Predloga zakona odnosi se na unutrašnje uređenje i rukovođenje u Upravi carina.

Članom 8. Predloga zakona utvrđeno je da poslove iz nadležnosti Uprave carina obavljaju Centrala Uprave carina i carinarnice, da Centrala obavlja poslove u sedištu Uprave carina preko unutrašnjih organizacionih jedinica, a da se carinarnice osnivaju u većim privrednim i saobraćajnim centrima (u situacijama kada to zahteva obim, struktura i tokovi roba u putničkom i robnom prometu sa inostranstvom i drugi interesi privrede), dok Odluku o osnivanju, početku i prestanku rada carinarnica, carinskih ispostava, odseka i carinskih referata donosi Vlada na predlog ministra. Prema važećoj Odluci o sedištu Uprave carina, osnivanju, početku i prestanku rada carinarnica, carinskih ispostava, odseka i referata („Službeni glasnik RS”, br. 136/14, 65/15, 16/16, 102/16 i 49/17), postoji 15 carinarnica, koje, zajedno sa svim svojim ispostavama, odsecima i referatima pokrivaju celo carinsko područje Republike Srbije. Pored navedenog, predmetnim članom je utvrđeno da Vlada može propisati drugačije uslove za organizovanje unutrašnjih jedinica Uprave carina od uslova i načela za unutrašnje uređenje organa državne uprave.

Članom 9. Predloga zakona propisano je da Upravom carina rukovodi direktor i da direktor obezbeđuje koordinaciju rada i jedinstvenu primenu propisa iz delokruga Uprave carina na celom carinskom području, kao i jedinstvenu primenu ovog zakona.

Članom 10. Predloga zakona propisano je da direktor Uprave carina ima više pomoćnika direktora koji rukovode jednom od oblasti rada organa i pomoćnika direktora-koordinatora, koji koordiniše rad više povezanih oblasti, pomaže direktoru u radu i zamenjuje ga dok je odsutan.

Članom 11. Predloga zakona propisano je da radom carinarnice rukovodi upravnik i da upravnik carinarnice odgovora direktoru za zakonito i blagovremeno obavljanje poslova.

Glava IV zakona (čl. 12-48.) Predloga zakona propisuje ovlašćenja direktora i carinskih službenika.

Članom 12. Predloga zakona propisano je da direktor može, u pisanoj formi, da prenese ovlašćenje za vršenje određenih poslova, osim poslova rukovođenja, carinskom službeniku, kao i da može da formira radnu grupu ili komisiju carinskih službenika radi izvršenja određenih zadataka iz nadležnosti više unutrašnjih jedinica ili radi učestvovanja u pripremi predloga, direktiva i drugih akata, a u cilju jednoobraznog i efikasnijeg postupanja carinske službe. Pored navedenog, ovim članom u stavu 3. je dato ovlašćenje direktoru Uprave carina da može da formira i tim carinskih službenika, a radi sprovođenja projekta, uvođenja inovacija u sprovođenju poslova iz nadležnosti Uprave carina ili radi izvršenja drugih složenih zadataka iz nadležnosti više unutrašnjih jedinica. Tim carinskih službenika u svom sastavu ima vođu tima, zamenika vođe tima, kao i članove, koji mogu imati svoje zamenike. Po potrebi, tim može imati pojedinačne rukovodioce i njihove zamenike, što zavisi od raznovrsnosti zadatka radi čijeg izvršenja je tim formiran. Takođe, unutar tima mogu biti formirani podtimovi, čiji je sastav identičan sastavu tima. Predmetno rešenje je neophodno, s obzirom na činjenicu da Evropska unija, Svetska banka, Svetska carinska organizacija, koje, sa ciljem unapređenja poslova carinske službe Republike Srbije i približavanja Evropskoj uniji, insistiraju da se formiraju timovi, a ne radne grupe ili komisije carinskih službenika, za sprovođenje određenog posla (kao primer dajemo najskorije formiran tim za uvođenje sistema automatskog izvoza i uvoza u carinski sistem Republike Srbije, na insistiranje Evropske unije). S obzirom na činjenicu da predmetni izraz, kao mogućnost organizovanja službenika za obavljanje određenog posla, nije bio deo našeg pravnog sistema, ovim smo pokušali da prevaziđemo problem, posebno uzimajući u obzir činjenicu da će, zbog pristupanja Evropskoj uniji, ovakvi zahtevi za formiranje timova biti češći i biće ih sve više.

Članom 13. Predloga zakona utvrđeno je da direktor može, kada smatra da je to potrebno, da zahteva od carinskih službenika i nameštenika da prođu kroz stručnu zdravstvenu proveru radi utvrđivanja fizičke i mentalne sposobnosti za obavljanje poslova radnog mesta na koje je raspoređen.

Članom 14. Predloga zakona definisano je ovlašćenje direktora da u zavisnosti od potreba posla određuje radno vreme, uključujući i rad u vreme praznika i prekovremeni rad, kao i ovlašćenje da može da odredi posebno radno vreme za pojedine unutrašnje jedinice u zavisnosti od potreba službe i obavljanja posebnih poslova, kao i kada carinski službenik treba da bude na raspolaganju radi obavljanja posebnih poslova. Predmetne situacije su česte, i prvenstveno su vezane za periode obimnog protoka ljudi i robe, kao u periodima sezone godišnjih odmora. Međutim, iste se često vezuju i za potrebe privrede (na primer, uvoz velike količine kvarljive robe koji zahteva hitnost u postupanju). Pored navedenog, navedeno ovlašćenje direktor Uprave carina koristi i u situacijama kada se u zemlji održavaju evropska i međunarodna sportska takmičenja, kako bi ista protekla bez prepreka i prekida (brzo sprovođenje svih potrebnih carinskih procedura za učesnike, strane navijače i gledaoce, unete sportske opreme, kao i unetih medalja).

Članom 15. Predloga zakona propisano je ovlašćenje direktora da daje obaveštenja za javnost.

Članom 16. Predloga zakona propisano je da direktor odlučuje o uvođenju, korišćenju i upotrebi video nadzora u Upravi carina, u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast. Pre svega ovo rešenje je vezano za novu ulogu carinske administracije (utvrđeno na 9. sednici Komiteta za izgradnju kapaciteta u SCO), a to je ostvarivanje bezbednosti društva i zemlje, posebno uzimajući u obzir veliki protok ljudi i robe (veliki broj izbeglica, nezakonit prenos robe).

Članom 17. utvrđeno je da ministar, na predlog direktora, propisuje vrstu i tip carinskih obeležja i način njihove upotrebe.

Članom 18. Predloga zakona utvrđeno je da direktor može, radi zaštite prihoda i sprovođenja zabrane ili ograničenja koja su na snazi, na osnovu zakona i drugih propisa u vezi sa uvozom ili izvozom robe, da odredi mesta za podnošenje deklaracije i pregled robe, koja se uvozi ili izvozi.

Članom 19. Predloga zakona propisano je direktor može da izda pojedinačni akt kojim uređuje pod kojim uslovima i na koji način se roba, koja se uvozi ili izvozi, može kretati na mestima određenim za njeno prijavljivanje, pregled i smeštaj.

Članom 20. Predloga zakona utvrđena su ovlašćenja direktora u pogledu utvrđivanja uslova ili ograničenja u vezi sa kretanjem robe na carinskom području Republike Srbije. Tako je utvrđeno da direktor pojedinačnim aktom može da utvrdi uslove ili ograničenja u pogledu kretanja uvezene robe od mesta uvoza do mesta koje je odredio kao mesto carinjenja, kao i u pogledu kretanja robe između skladišta ili slobodne zone i mesta koje je odredio kao mesto carinjenja, zatim u pogledu kretanja robe između odobrenog mesta i skladišta ili slobodne zone, i u pogledu kretanja robe između skladišta ili slobodne zone i drugog skladišta. U skladu sa navedenim, direktor može da zahteva da se roba, u određenom periodu, kreće određenim putem, da se prevoz robe vozilom ili kontejnerom obavi na određeni način i pod određenim uslovima, uz odgovarajuće mere obezbeđenja, kao i da zabrani istovar ili utovar u vozilo ili kontejner, osim u izuzetnim slučajevima i uz odgovarajuće obezbeđenje robe, što je utvrđeno u stavu 2. ovog člana.

Članom 21. Predloga zakona propisano je da ministar može, radi sprovođenja mera carinskog nadzora i carinske kontrole, da propiše uslove u pogledu standarda vozila, plovila ili aviona za prevoz određene robe, kao i u pogledu načina utovara, istovara, kretanja i puštanja robe prilikom njenog uvoza. Svrha navedenog rešenja ogleda se u sprečavanju nastanka štete na robi ili gubitak robe usled neadekvatnog prevoznog sredstva kojim se prevozi, ako i načina dopremanja iste.

Članom 22. Predloga zakona utvrđeno je ovlašćenje direktora da može da naloži licu koje je dužno da obezbedi prostorije za carinske službenike ili mesta koja se koriste za pregled robe, da obezbedi i održava neophodne uslove, inventar i sredstva koji su potrebni da carinski službenik izvrši pregled ili pretres ili da obavlja svoje dužnosti u prostorijama tog lica pod carinskim nadzorom ili na mestu koje odredi, kao i da čuva taj inventar i sredstva i da dozvoli carinskom službeniku da

koristi taj inventar i sredstva i da mu pruži svu neophodnu pomoć u obavljanju njegovih dužnosti.

Članom 23. Predloga zakona utvrđeno je da u obavljanju poslova carinske službe, carinski službenik ima, u okviru radnog mesta na koje je raspoređen, ovlašćenja propisana ovim zakonom, kao i ovlašćenja utvrđena drugim propisima koji regulišu ovlašćenja zaposlenih u državnim organima.

Članom 24. Predloga zakona definisano je da carinski službenik obavlja poslove carinske službe u službenoj ili civilnoj odeći, u slučajevima i pod uslovima koje utvrđuje direktor Uprave carina i da je službena odeća carinska uniforma i radno odelo, sa propisanim znakom Uprave carina. Po pravilu, carinski službenik je u obavezi da nosi službenu odeću na graničnim prelazima, carinskim ispostavama, referatima i punktovima, i prilikom sprovođenja poslova suzbijanja krijumčarenja. Pored navedenog, kad je to neophodno, carinski službenik nosi službenu odeću i prilikom sprovođenja poslova unutrašnje kontrole. Istim članom, u stavu 2, utvrđeno je da carinski službenik dokazuje ovlašćenje za obavljanje carinskih poslova službenom legitimacijom i službenom značkom sa identifikacionim brojem.

Članom 25. Predloga zakona propisuje se da ministar, na predlog direktora, propisuje postupak izdavanja službene legitimacije i značke, način upotrebe i trajanje službene odeće, kao i radna mesta na kojima su carinski službenici dužni da nose službenu odeću i vrstu službene odeće. Pored navedenog, ovim članom Predloga utvrđena je dužnost carinskog službenika da se, na zahtev učesnika u carinskom postupku, legitimishe službenom legitimacijom i značkom, a kada poslove obavlja u civilnoj odeći mora se legitimisati službenom legitimacijom pre preduzimanja bilo koje službene radnje.

Članom 26. Predloga zakona propisano je da se prevozna sredstva koja se koriste u službene svrhe mogu obeležiti znakom carinske službe i natpisom „Carina” u skladu sa odlukom direktora. Ovde se pre svega misli na službena prevozna sredstva koja se koriste prilikom sprovođenja poslova suzbijanja krijumčarenja (automobili, plovila, motori). Naime, u praksi se pokazalo da se ovim obeležavanjem brže i efikasnije otkrivaju slučajevi krijumčarenja robe, posebno u situacijama kada se predmetna roba prevozi korišćenjem kurirskih usluga i brzom poštom.

Članom 27. Predloga zakona utvrđeno je da je pri obavljanju službenih radnji carinski službenik dužan da postupa na način koji ne vređa ugled, čast i dostojanstvo lica na koje se radnja odnosi, primereno okolnostima slučaja, vodeći računa o zaštiti Ustavom i zakonom zagwarantovanih ljudskih prava i osnovnih sloboda i da na isti način postupka i pri obavljanju službenih radnji prema pravnim licima, drugim pravnim subjektima i odgovornim licima, kao i da vodi računa da u obavljanju službenih radnji u što manjoj meri ometa redovan posao navedenih subjekata.

Članom 28. Predloga zakona propisano je da carinski službenik koji obavlja poslove suzbijanja krijumčarenja, obaveštajne poslove i poslove unutrašnje kontrole ima pravo i obavezu da nosi oružje i municiju pod uslovima i na način koji propiše ministar i da se za utvrđivanje osposobljenosti i psihofizičke sposobnosti carinskih službenika za nošenje, kao i za samu upotrebu oružja, primenjuju propisi koji važe za ovlašćena službena lica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove. S tim u vezi, vrše se odgovarajuće provere lica preko nadležne organizacione jedinice ministarstva unutrašnjih poslova, sve u cilju utvrđivanja da li lica u konkretnom slučaju ispunjava sve utvrđene uslove za nošenje oružja i municije (uslovi utvrđeni Zakonom o oružju i municiji).

Članom 29. Predloga zakona definisano je šta sve carinski službenik u obavljanju službenih radnji, može da upotrebljava. Tako je utvrđeno da carinski službenik može da upotrebljava posebnu tehničku opremu, službena vozila i plovila sa upotrebom svetlosnih i zvučnih signala u skladu sa propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima i plovidbi na unutrašnjim vodama i posebno obučene službene pse. Tako se, primera radi, u obavljanju službenih radnji često koriste mobilni skeneri i prateća tehnička oprema za očitavanje rezultata. Posebno obučeni

službeni psi pre svega su obučeni za pomoć i pronalaženje slučajeva krijumčarenja robe (duvana, droge i drugih opojnih supstanci) sa ovlašćenim carinskim službenikom. Sprovođenje poslova suzbijanja krijumčarenja upotrebom službenih pasa nije novina u carinskoj službi Republike Srbije, već je i prethodnim zakonom bio utvrđen kao jedan od sredstava koje carinski službenik u vršenju službenih radnji može da upotrebljava. Što se tiče upotrebe službenih vozila i plovila, videti obrazloženje člana 26. Predloga zakona.

Članom 30. Predloga zakona propisano je da carinski službenik pri obavljanju carinske kontrole može da upotrebi sredstva prinude, shodno propisima koji važe za ovlašćena službena lica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Članom 31. Predloga zakona propisano je da carinski službenik obavlja poslove carinske kontrole prema odredbama ovog i drugih zakona, poštujući prilikom njihovog sprovođenja propise o bezbednosti drumskog, vazdušnog, železničkog i rečnog saobraćaja.

Članom 32. Predloga zakona propisano je ovlašćenje carinskog službenika da može da, od učesnika u prometu robe sa inostranstvom, zahteva davanje usmenih ili pisanih obaveštenja u vezi sa carinskim statusom robe, kao i da primenjuje druge radnje u vezi sa carinskim statusom robe, uključujući pregled robe i uzimanje uzoraka radi laboratorijskih ispitivanja.

Članom 33. Predloga zakona utvrđeno je ovlašćenje carinskog službenika da može, osim ako nije drukčije određeno ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom, u svako doba, da izvrši presretanje, uđe u prevozno sredstvo, izvrši pregled i pretres ma kog njegovog dela, dok to sredstvo ulazi ili izlazi iz carinskog područja, ako se isto nalazi unutar odobrenog prostora, ako se nalazi u granicama prostora koji služi za uplovljavanje ili isplovljavanje iz pristaništa ili kopna uz pristanište koje se koristi za aktivnosti koje se izvode u pristaništu, ako dolazi na aerodrom ili ga napušta ili ukoliko isto dolazi ili napušta odobreno pristanište, carinsko skladište ili slobodnu zonu. Ko što je već navedeno u obrazloženju člana 16. Predloga, i ovo rešenje je utvrđeno sa ciljem ostvarivanja i uspostavljanja bezbednosti društava i zemlje (veliki broj izbeglica, nezakonit prenos robe), što predstavlja novu ulogu carinske administracije (utvrđeno na 9. sednici Komiteta za izgradnju kapaciteta u SCO).

Članom 34. Predloga zakona propisano je ovlašćenje carinskog službenika da ima slobodan pristup svakom delu vozila, plovila ili vazduhoplova, na mestu određenom za carinsku kontrolu i može da naredi da se roba označi pre nego što se istovari, da zaključa, plombira, označi ili na drugi način obezbedi robu koja se transportuje, kao i mesto ili kontejner u kome se roba prevozi, i da naredi da se otvori mesto ili kontejner koji je zaključan. Bez predmetnog ovlašćenja ne bi bilo moguće sprovesti redovnu carinsku kontrolu.

Članom 35. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može da zadrži prevozno sredstvo dok ne budu plaćeni troškovi nastali u postupku carinskog nadzora i carinske kontrole ili troškovi pretovara robe u carinsko skladište koji je izvršen po njegovom nalogu. Predmetno zadržavanje prevoznog sredstva izvršava se u cilju obezbeđenja naplate carinskih dažbina.

Članom 36. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može da zahteva da kapetan vazduhoplova omogući, u svako doba i na svakom mestu, ulazak u vazduhoplov i pregled vazduhoplova i robe koju prevozi, i dokumenata koja se odnose na vazduhoplov, robu ili lica koja prevozi. Carinski službenik može da zahteva od službenika aerodroma, u svako doba, da dozvoli carinskom službeniku da uđe i izvrši pregled aerodroma, zgrada i robe u njima, da napravi kopije i uzme izvode iz dokumenata i evidencije koju službenik aerodroma vodi u skladu sa propisima. Videti obrazloženje člana 33. Predloga zakona. Ovde ističemo da je u februaru 2016. godine Ministarstvu pravde dostavljena inicijativa Uprave carina, koja se odnosi na dopunu člana 158. Zakonika o krivičnom postupku, u pogledu utvrđivanja prava da samo izuzetne dokazne radnje pretresanja stana i drugih prostorija mogu da sprovedu i ovlašćeni carinski službenici, bez naloga suda, a radi

otkrivanja i sprečavanja nastanka povrede carinskih propisa. Predmetna inicijativa je upućena u cilju otklanjanja kolizije domaćih propisa i usklađivanja propisa sa pravnim tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti (pregovaračka poglavlja 23 i 24).

Članom 37. Predloga zakona definisano je da carinski službenik može da pregleda robu koja se prevozi ili će se prevoziti plovilom u svako doba dok je roba na plovilu, ili bilo gde na carinskom području gde je roba smeštena radi transporta plovilom ili na kojem je istovarena sa plovila, kao i da, radi pregleda robe u skladu sa navedenim, može da zahteva da se otvori kontejner ili da se roba raspakuje, a troškove otvaranja, raspakivanja ili ponovnog pakovanja snosi vlasnik robe. Dalje, istim članom utvrđeno je da carinski službenik može da uđe na plovilo i izvrši pregled plovila tokom plovidbe, kao i da zatraži da mu se izda ili donese na uvid svaki dokument koji treba da se nalazi na plovilu. S tim u vezi, utvrđeno je ovlašćenje carinskog službenika da napravi kopije i uzme izvode iz tih dokumenata. Predmetno rešenje predstavlja redovnu carinsku kontrolu nad robom koja se prevozi.

Članom 38. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može da od svakog lica zahteva da pokaže robu koju je nabavilo van carinskog područja, odnosno koja podleže carinjenju ili oporezivanju, a koju je lice nabavilo na carinskom području bez plaćanja uvoznih i drugih dažbina, što je, takođe, redovna carinska kontrola.

Članom 39. Predloga zakona propisana je dužnost lica koje ulazi na carinsko područje ili ga napušta, da odgovori na pitanja carinskog službenika koja se odnose na njegovo putovanje, prtljag, predmete u prtljagu ili druge predmete koje nosi sa sobom, a ako carinski službenik zatraži, dužno je da prtljag i predmete da na pregled. Kao što je navedeno u obrazloženju člana 38. Predloga zakona, i predmetno rešenje predstavlja redovnu carinsku kontrolu.

Članom 40. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može da zaustavi i pretrese prevozno sredstvo na bilo kom mestu na carinskom području Republike Srbije, ako iz opravdanih razloga, posumnja da prevozno sredstvo prevozi robu za koju se plaćaju uvozne i druge dažbine, a koje nisu plaćene ili obezbeđene, koja je bespravno premeštena, ili čiji je uvoz, izvoz ili tranzit zabranjen, ograničen ili uređen posebnim propisima. Lice koje prevozi ili nosi predmetnu robu dužno je da odgovori na pitanja carinskog službenika koja se odnose na prevozno sredstvo i robu koja se u njemu nalazi ili koju ono nosi sa sobom, a ako carinski službenik zatraži, dužno je da pokaže robu i dokumenta radi pregleda. Dalje, istim članom je utvrđeno ovlašćenje carinskog službenika da ispita svako lice za koje pretpostavlja da poseduje saznanja o navedenim okolnostima, da, u skladu sa propisima, privremeno zadrži prevozno sredstvo i predmetnu robu. Dalje, utvrđena ovlašćenja carinskog službenika u stavu 1. ovog člana primenjuju se i na robu koja se prenosi drugim sredstvom ili putem skrivene cevi. Carinski službenik može da koristi sva primerena sredstva radi pronalaženja skrivene cevi i puteva te cevi. Kao primer utvrđenih ovlašćenja ističemo ovlašćenje carinskog službenika da sprovede kontrolu unutrašnjeg poštanskog saobraćaja. Tako carinski službenik ima pravo da zaustavi vozilo u kome se prevoze poštanske pošiljke, da otvori pakete ili pošiljke, da ih na odgovarajući način označi tako da bude izvesno da ih je carinska služba pregledala, čime isključuje odgovornost poštanskih službenika.

Članom 41. Predloga zakona utvrđeno je da carinski službenik, pri vršenju poslova carinske službe, a radi utvrđivanja identiteta lica, može tražiti na uvid putnu ispravu, ličnu kartu ili drugu ispravu na osnovu koje se može utvrditi identitet tog lica. Stavom dva predmetnog člana utvrđeno je ovlašćenje carinskog službenika da, u pri vršenju poslova carinske kontrole, može da privremeno zadrži prisutno lice. Do predmetnog privremenog zadržavanja može doći isključivo ukoliko carinski službenik iz opravdanih razloga, posumnja da je došlo do izvršenja ili pokušaja izvršenja krivičnog dela, prekršaja ili kada to nalaže zaštita javnog interesa i bezbednosti. O navedenom bez odlaganja obaveštava najbližu organizacionu jedinicu ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove. Predmetno privremeno zadržavanje lica može

trajati najduže do dolaska ovlašćenih službenika organizacione jedinice ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove. Sloboda kretanja je Ustavom zajemčena članom 39. Imajući u vidu da ista može biti ograničena u tačno naznačenim slučajevima (ako je neophodno radi vođenja krivičnog postupka, zaštite javnog reda i mira, sprečavanja širenja zaraznih bolesti ili odbrane zemlje), uzimajući u obzir da se zajemčena ljudska i manjinska prava mogu zakonom ograničiti ako to dopušta Ustav, u svrhe radi kojih ga Ustav dopušta, u obimu neophodnom da se ustavna svrha ograničenja zadovolji u demokratskom društvu i bez zadiranja u suštinu zajemčenog prava, ovim članom je utvrđeno da se zadržavanje lica može izvršiti samo ukoliko se iz opravdanih razloga posumnja da je došlo do izvršenja ili pokušaja izvršenja krivičnog dela, prekršaja ili kada to nalaže zaštita javnog interesa i bezbednosti. Dalje, ovim članom Predloga zakona utvrđeno je da carinski službenik, ukoliko iz opravdanih razloga, posumnja da je lice prećutalo ili dalo netačne podatke na njegova pitanja, čime je izvršena ili bi mogla biti izvršena povreda odredaba Carinskog zakona ili drugog propisa, ili ako postoji dokaz o tome, ili ako je lice sakrilo robu čiji je uvoz ili izvoz zabranjen, ograničen ili uređen posebnim propisima, može da pretrese lice koje ulazi u carinsko područje, lice koje napušta carinsko područje ili lice koje je imalo pristup području koje je pod posebnom carinskom kontrolom i koje je označeno kao područje pod posebnom carinskom kontrolom, koje koristi lice koje odlazi iz tog područja, ali ne i iz carinskog područja. O potrebi pretresa, carinski službenik je dužan da odmah obavesti neposrednog rukovodioca, te ukoliko neposredni rukovodilac utvrdi da nema osnova za pretres, pustiće to lice, a ako ima osnova za pretres, naložiće da se pretres obavi. Izuzetno, ukoliko neposredni rukovodilac nije dostupan carinskom službeniku, pretres lica se može izvršiti i bez njegovog naloga, s tim što će razlog pretresa lica bez naloga neposrednog rukovodioca carinski službenik uneti u zapisnik o ličnom pretresu. Pretres lica vrši carinski službenik istog pola, a ako ga u mestu gde se pretres vrši nema, carinski službenik može da odredi pogodno lice istog pola da izvrši pretres (ova situacija je česta u praksi, posebno kada se potrebni pretres vrši u nenaseljenim područjima). Pretres maloletnih lica vrši lice koje je za to obučeno, u prisustvu lica koje je za maloletno lice odgovorno ili ukoliko to lice nije prisutno, u prisustvu socijalnog radnika. Pretres koji podrazumeva fizički pregled telesnih otvora izvršiće lekar ili drugi medicinski radnik javne zdravstvene ustanove. U poslednjem stavu utvrđeno je da se odredbe ovoga člana primenjuju i na vozače prevoznih sredstava i na druga lica prema kojima se sprovodi carinski nadzor.

Članom 42. Predloga zakona utvrđeno je postupanje carinskih organa u slučaju da se pri pregledu ili pretresu robe, prevoznog sredstva ili lica, pronađe oružje, druge opasne stvari, opojne droge ili druge stvari koje se neovlašćeno prenose u ili iz carinskog područja Republike Srbije. U tom slučaju, lica kod kojih su predmetne stvari pronađene, kao i vozači prevoznih sredstava, privremeno će se zadržati u smislu člana 41. stav 2. Predloga zakona (videti obrazloženje člana 41. Predloga zakona). Prilikom privremenog zadržavanja predmetne robe, utvrđeno je da će se shodno primenjivati odredbe zakona koji reguliše krivični postupak, koje se odnose na privremeno oduzimanje predmeta. U slučaju da se kod ovih lica pronađu domaća ili strana sredstva plaćanja u iznosima većim od dozvoljenih, postupiće se u skladu sa deviznim i drugim propisima. U situacijama da se pri pregledu ili pretresu robe, prevoznog sredstva ili lica pronađe skrivena ili neprijavljena roba ista će se privremeno zadržati do okončanja propisanog postupka.

Članom 43. Predloga zakona utvrđeno je ovlašćenje carinskog službenika da, u okviru carinskog područja, od lica koje prevozi stranu ili domaću robu, može da zahteva da dokaže da je roba nabavljena u carinskom području ili da je uvezena u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i da to lice sa robom postupa u skladu sa

odredbama ovog i drugih zakona za čiju primenu je nadležna Uprava carina. Ako se takvi dokazi ne obezbede, pokrenuće se postupak u skladu sa zakonom. Članom 125. Carinskog zakona predviđeni su oblici unutrašnjeg tranzita i kretanja robe na koje može da se odnosi carinska kontrola. S tim u vezi i predmetno utvrđeno ovlašćenje carinskog službenika.

Članom 44. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može da zahteva od lica koje ulazi ili izlazi iz slobodne zone odgovor na pitanja u vezi sa robom, da je to lice dužno da stavi robu na uvid radi pregleda, ako to carinski službenik zahteva, da carinski službenik može, prilikom ulaska ili izlaska vozila iz slobodne zone, da uđe u vozilo i pretraži svaki njegov deo, i da može, u svako doba, da uđe i izvrši pregled slobodne zone i svih zgrada i robe u slobodnoj zoni. Predmetna ovlašćenja omogućavaju carinskim službenicima da vrše redovnu carinsku kontrolu i nadzor. I ovde ističemo da je u februaru 2016. godine Ministarstvu pravde dostavljena inicijativa Uprave carina, koja se odnosi na dopunu člana 158. Zakonika o krivičnom postupku, u pogledu utvrđivanja prava da samo izuzetne dokazne radnje pretresanja stana i drugih prostorija mogu da sprovode i ovlašćeni carinski službenici, bez naloga suda, a radi otkrivanja i sprečavanja nastanka povrede carinskih propisa. Predmetna inicijativa je upućena u cilju otklanjanja kolizije domaćih propisa i usklađivanja propisa sa pravnim tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti (pregovaračka poglavlja 23 i 24).

Članom 45. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može privremeno da zadrži robu koja je uvezena ili namenjena izvozu, dok se ne utvrdi da se sa robom postupalo u skladu sa Carinskim zakonom i drugim zakonima kojima se ograničava, zabranjuje ili posebno uređuje uvoz ili izvoz robe, što takođe predstavlja ovlašćenje u toku redovne carinske kontrole i nadzora nad robom.

Članom 46. Predloga zakona propisano je da carinski službenik može, u izuzetnim slučajevima, privremeno zadržanu robu ili prevozno sredstvo pod nadzorom, da ostavi pod nadzorom na čuvanje licu koje smatra pogodnim za to i da o tome obaveštava lice kome je privremeno zadržalo robu. Roba, odnosno prevozno sredstvo smatra se privremeno zadržanim od dana kada je dato obaveštenje o privremenom zadržavanju. Lice kome je data na čuvanje roba ili prevozno sredstvo, dužno je da tu robu, odnosno prevozno sredstvo, drži na bezbednom mestu, bez troškova po državu, do donošenja konačne odluke u vezi te robe, odnosno prevoznog sredstva. Carinskom službeniku roba mora biti dostupna na njegov zahtev i robom se ne može raspolagati niti se ona može odneti iz carinskog područja za sve vreme dok je pod nadzorom u skladu sa stavom 1. ovog člana, osim ako se ne odluči drugačije. Carinski službenik može u svako doba da vrši nadzor nad robom ili prevoznim sredstvom ostavljenim na čuvanje licu iz stava 1. ovog člana, a posle konačnog oduzimanja robe ili prevoznog sredstva, dužan je da tu robu, odnosno prevozno sredstvo, preuzme. U praksi su to obično slučajevi kada sam carinski organ ne poseduje adekvatan prostor za čuvanje privremeno oduzete robe ili prevoznog sredstva, baš zbog specifičnih karakteristika te robe, a sve u cilju sprečavanja nastanka štete zbog neadekvatnog smeštaja robe. Odluka o tome da li je lice pogodno za čuvanje predmetne robe zavisi od samih karakteristika robe (zaštićene životinjske i biljne vrste, razni medikamenti i dr.), i po pravilu su sami kriterijumi za određivanje tog lica utvrđeni u posebnim propisima koji se odnose na samu robu, što se, prilikom donošenja predmetne odluke, prati i sa obavezom primenjuje.

Članom 47. Predloga zakona propisano je da se izveštaj u pisanoj formi o činjeničnom stanju utvrđenom prilikom pretresa lica, prevoznih sredstava i poslovnih prostorija, kao i privremeno zadržani predmeti i dokumentacija u bilo kojoj formi ili oni predmeti koji su pribavljeni u skladu sa zakonom i drugim propisima koje primenjuje carinska služba, mogu koristiti kao dokaz u prekršajnom, odnosno krivičnom postupku.

Članom 48. Predloga zakona propisano je da carinski službenik koji rukovodi organizacionom jedinicom u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni

postupak, ima i ovlaštenja da podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu, odustane od podnetog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, izjavljuje redovne i vanredne pravne lekove na presude suda i da izjavljuje da odustaje od podnošenja redovnog pravnog leka. Carinski službenik koji vodi poslove vezane za prekršajni postupak ovlašćen je da zastupa podneti zahtev u svojstvu ovlašćenog podnosioca, da isti precizira ili izmeni na pretresu kada za to postoje razlozi, u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima, kao i da se stara o izvršenju zaštitne mere izrečene presudom. Prekršajni nalog izdaje ovlašćeni carinski službenik u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima. Navedena ovlašćenja su u skladu sa Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik RS”, br. 65/13, 13/16 i 98/16-US).

Čl. 49, 50. i 51. Predloga zakona definišu posebna ovlašćenja, kao i obaveze, carinskih službenika prilikom sprovođenja naknadne carinske kontrole, šta se podrazumeva pod naknadnom carinskom kontrolom i od čega se sastoji sam postupak, kao i da će način vršenja unutrašnje kontrole bliže propisati ministar. U pogledu naknadne carinske kontrole videti obrazloženje člana 5. Predloga zakona.

Čl. 52. i 53. Predloga zakona definišu posebna ovlašćenja carinskih službenika koji obavljaju poslove unutrašnje kontrole rada carinske službe, kao i da će način vršenja unutrašnje kontrole bliže propisati ministar.

Glava V zakona (čl. 54-58.) Predloga zakona definiše prikupljanje, evidentiranje, obradu i zaštitu podataka koji su u vezi sa poslovima carinske službe. U ovom delu, posebna pažnja data je utvrđivanju pravnog osnova obrade podataka o ličnosti u toku sprovođenja carinskih postupaka i procedura. Naime, upozorenjem broj: 164-00-00579/2015-07 od 7. decembra 2015. godine, Poverenik za informacije do javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti upozorio je Ministarstvo finansija-Upravu carina da bez pravnog osnova vrši obradu podataka o ličnosti sadržanih u fotokopijama ličnih karata, pasoša i drugih dokumenata fizičkih lica koja su pošiljaoci ili primaoci pošiljki koje podležu postupku carinjenja pri čemu je predmetna obrada nesrazmerna svrsi-identifikaciji lica u postupku provere podataka o primaocu robe unetih u jedinstvenu carinsku ispravu. S tim u vezi, Poverenik je u obrazloženju navedenog upozorenja istakao da odredbe člana 259. stav 1. tačka 2), člana 296. stav 1. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 73/03, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 9/10 - US i 18/10 - dr. zakon, kao i odredbe čl. 22, 23. i 93. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, broj 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17-dr. zakon), ne mogu predstavljati pravni osnov za obradu podataka o ličnosti. Kao osnovni argument istaknuta je činjenica da se istaknutim članovima Carinskih zakona uopšteno formuliše prikupljanje ličnih i drugih podataka za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave carina, i da takvi ne mogu biti pravni osnov za obradu podataka o ličnosti. Zaštita podataka o ličnosti uređena je odredbama Ustava - član 42. i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti („Službeni glasnik RS”, br. 97/08 i 104/09 - dr. zakon) - član 3. tačka 3) i član 8. stav 1. tač. 1)-8) predmetnog zakona. Shodno navedenim odredbama, pravni osnov obrade podataka o ličnosti može biti zakon ili pristanak lica o čijim podacima se radi. Međutim, imajući u vidu činjenicu da je, u situacijama kada se fizička lica pojavljuju kao učesnici u carinskim postupcima i procedurama, za sprovođenje predmetnih postupaka i procedura u celini neophodna obrada podataka o ličnosti (koja se vrši prikupljanjem fotokopija ličnih karti, pasoša i drugih ličnih dokumenata tih lica), dat pristanak za obradu podataka o ličnosti u takvoj situaciji ne može predstavljati slobodno izraženu volju ovih lica, s obzirom da uskraćivanje predmetne saglasnosti dovodi i do nemogućnosti daljeg sprovođenja započetog carinskog postupka, odnosno procedure. Samim tim, u ovom slučaju pravni osnov obrade podataka o ličnosti ne može biti pristanak fizičkog lica. Imajući u vidu navedeno, članom 54. Predloga zakona, utvrđen je zakonski pravni osnov za obradu podataka o ličnosti fizičkih lica učesnika u carinskim postupcima i procedurama.

Članom 54. Predloga zakona propisano je da Uprava carina prikuplja podatke o ličnosti i druge podatke, za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, i to neposredno od lica na koje se ti podaci odnose, kao i od lica koja poseduju tražene podatke, ili iz

već postojećih evidencija. Ukoliko carinski službenik za obavljanje poslova iz delokruga rada prikuplja podatke o ličnosti ili druge podatke iz već postojećih evidencija, organi, organizacije i drugi subjekti koji te podatke vode po službenoj dužnosti, u obavezi su da na zahtev carinskog službenika te podatke pruže. Predmetno rešenje je u skladu sa čl. 9. i 103. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, broj 18/16), koji su u primeni počev od 8. juna 2016. godine. Dalje, ovim članom je utvrđeno da Uprava carina u cilju identifikacije fizičkog lica od podataka o ličnosti prikuplja i obrađuje ime i prezime lica, njegovu adresu i jedinstveni matični broj građana. Uprava carina može prikupljati i obrađivati i druge podatke o ličnosti, u zavisnosti od carinskog postupka i procedure, i to: fotografiju, imejl adresu, broj telefona, zanimanje, kao i druge potrebne podatke. Na kraju je određena obaveza carinskog službenika da fizičko lice obavesti o svrsi prikupljanja i obrade podataka o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Članom 55. Predloga zakona propisano je da Uprava carina svodi prikupljanje i obradu podataka o ličnosti na meru i obavlja ih u svrhu koja je neophodna radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti i sprovođenja carinskih postupaka i procedura, i vrši sledeće radnje obrade: prikupljanje, beleženje, kopiranje, prenošenje, pretraživanje, prosleđivanje, razvrstavanje, objedinjavanje, korišćenje, stavljanje na uvid, menjanje, snimanje, kao i sprovođenje drugih radnji u vezi sa navedenim podacima. Razmenjivanje i ustupanje podataka o ličnosti drugim državnim organima, organizacijama, nosiocima javnih ovlašćenja i stranim carinskim administracijama i međunarodnim organizacijama obavlja se u skladu sa zakonom, zaključenim ugovorima i sporazumima.

Članom 56. Predloga zakona propisano je da se podaci o ličnosti sadržani u papirnoj dokumentaciji čuvaju u skladu sa propisima kojima se uređuje kancelarijsko poslovanje, i zaštićeni su od neovlašćenog pristupa i korišćenja tih podataka. Podaci o ličnosti sadržani u elektronskoj formi čuvaju se u skladu sa propisima kojima se uređuje kancelarijsko poslovanje na zaštićenim nosačima podataka kojima carinski službenik pristupa prijavom u informacioni sistem svojim korisničkim imenom i lozinkom. U cilju zaštite podataka o ličnosti, Uprava carina je dužna da obezbedi neophodne tehničke, organizacione i kadrovske uslove kako bi se podaci o ličnosti zaštitili od uništenja, gubitka neovlašćenog pristupa, obrade, otkrivanja i zloupotrebe.

Članom 57. Predloga zakona propisano je da Uprava carina vodi evidenciju podataka o ličnosti i o drugim podacima koji se prikupljaju i objedinjuju u vezi obavljanja njenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, drugim zakonima kojima je uređena zaštita, prikupljanje i čuvanje ličnih podataka i podataka o privrednim aktivnostima. Stavom 2. ovog člana navedene su evidencije koje vodi Uprava carina radi obavljanja poslova carinske službe.

Članom 58. Predloga zakona propisano je da tajnost podataka i način njihovog korišćenja određuje direktor Uprave carina u skladu sa zakonom koji reguliše tajnost podataka i da se podaci iz evidencija koje vodi i koristi Uprava carina čuvaju u rokovima predviđenim propisima.

Glava VI. zakona (čl. 59-109) Predloga zakona definiše prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika.

Članom 59. Predloga zakona propisani su uslovi koje treba da ispunjava lice da bi moglo da se zaposli u Upravi carina, pored uslova utvrđenih za prijem državnih službenika i nameštenika i drugih uslova predviđenih ovim zakonom. Naime, predmetni uslovi su strožije postavljeni, posebno uzimajući u obzir prirodu obavljanja poslova carinske službe i svrhu njenog postojanja.

Članom 60. Predloga zakona definisano je sprovođenje javnog konkursa. Tako je utvrđeno da javni konkurs raspisuje Centrala Uprave carina, da javni konkurs sprovodi konkursna komisija koju imenuje direktor, odnosno upravnik carinarnice za popunjavanje radnih mesta u carinarnici, tako da jedan njen član obavezno bude državni službenik iz organizacione jedinice nadležne za upravljanje ljudskim

resursima u Centrali Uprave carina, odnosno carinarnici, da po potrebi, kao i u slučaju da postoje finansijske i prostorno-organizacione mogućnosti, kao član konkursne komisije može biti imenovan i državni službenik iz Službe za upravljanje kadrovima, da konkursna komisija ima predsednika i dva člana koji, po potrebi, mogu imati zamenike. Navedeno rešenje nije novina, oduvek se postupak zasnivanja radnog odnosa putem javnog konkursa sprovodi na navedeni način.

Članom 61. Predloga zakona utvrđeno je da se radni odnos na određeno vreme u Upravi carina, pored slučajeva utvrđenih za zasnivanje radnog odnosa na određeno vreme državnih službenika i nameštenika, može zasnovati bez raspisivanja javnog konkursa, i radi popunjavanja upražnjenog radnog mesta, do okončanja postupka popune na neodređeno vreme. Naime, u praksi je sve više izražena fluktuacija carinskih službenika, koja nije planirana (neplanirani odlazak službenika iz službe zbog ličnih razloga (ponuđen plaćeniji posao kod drugog poslodavca), kao i situacije dobijanja invalidske penzije (učestala ozbiljna oboljenja ljudi u poslednje vreme) i smrti). Kako bi se predmetni slučajevi neplaniranih odliva službenika na neki način nadomestili, odnosno da isti ne bi doveli do prekida u funkcionisanju carinske službe zbog smanjenog broja izvršilaca, utvrđena je mogućnost prijema u radni odnos na određeno vreme bez raspisivanja javnog konkursa. Identično rešenje utvrđeno je u Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji (član 169d).

Članom 62. Predloga zakona utvrđeno je da se radna mesta carinskih službenika razvrstavaju u carinska zvanja, u zavisnosti od složenosti poslova, ovlašćenja i odgovornosti, dok su čl. 63, 64. i 65. Predloga zakona definisana zvanja carinskih službenika, a članom 66. Predloga zakona je propisano na koji način se ista upodobljavaju sa zvanjima državnih službenika, u slučaju preuzimanja carinskog službenika u neki drugi državni organ.

Čl. 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74. i 75. Predloga zakona propisane su dužnosti carinskih službenika.

Članom 67. Predloga zakona utvrđena obaveza potpisivanja i polaganja zakletve od strane lica koje se prvi put prima u Upravu carina. Istim članom u stavu 2. definisan je tekst zakletve.

Čl. 68-70. Predloga zakona definisan je sukob interesa u carinskoj službi. Tako je članom 68. Predloga zakona posebno utvrđeno da carinski službenik ne sme da primi poklon u vezi sa vršenjem poslova carinske službe, bez obzira na njegovu vrednost, izuzev poklona u vidu reklamnog materijala manje vrednosti, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druga lica. Naime, posao carinskih službenika nije klasičan birokratski, s obzirom na to da oni u svom radu neposredno dolaze u kontakt sa podnosiocima deklaracija i sa carinskim zastupnicima tokom celog dana, čija učestalost na dnevnom nivou često dostiže nekoliko stotina. Carinjenje robe i ostale carinske procedure u većem broju se vrše po robnim ispostavama na celoj teritoriji zemlje (manje na graničnim prelazima). Tako se zbog potrebe privrede osnivaju carinarnice i carinske ispostave u istoj. Na taj način je sva uvezena roba brzo i lako dostupna kupcima, odnosno krajnjim korisnicima. Zbog navedene učestalosti u ostvarivanju kontakta sa trećim licima, dozvoljeno primanje prigodnog poklona manje vrednosti (utvrđeno članom 25. Zakona o državnim službenicima), na kraju dana bi prešlo predmetnu dozvoljenu vrednost. S tim u vezi, carinskim službenicima je utvrđena zabrana prijema poklona, bez obzira na njegovu vrednost, osim reklamnih materijala manje vrednosti. Dalje, članom 69. Predloga zakona utvrđena je obaveza carinskog službenika i nameštenika da, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, daju izjave o svom imovinskom stanju i imovinskom stanju članova svoje uže porodice (bračni i vanbračni drug, deca (bračna, vanbračna, usvojena i na izdržavanju), i roditelji carinskog službenika, kao i roditelji bračnog druga, ako ih carinski službenik izdržava ili sa njima živi u zajedničkom domaćinstvu), kao i pisanu izjavu da mogu da se vrše provere u vezi prikazanog stanja. Pored navedenog, istim članom je utvrđena obaveza prijavljivanja svake promene u datim imovinskim izjavama, čija vrednost prelazi iznos godišnje prosečne zarade bez poreza i

doprinosa u Republici Srbiji, u roku od 30 dana od kada je promena nastala. Predmetno rešenje je neophodno radi praćenja i sprečavanja davanja i pružanja mita i korupcije u carinskoj službi, te je s tim i utvrđeno da uvid u predmetne izjave mogu vršiti carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i za unutrašnju kontrolu, a radi provere mogućih zloupotreba počinjenih od strane carinskog službenika.

Takođe, u cilju sprečavanja sukoba interesa u carinskoj službi, članom 70. Predloga zakona je utvrđena zabrana da carinski službenik bude vlasnik ili suvlasnik privrednog subjekta čija je delatnost u vezi sa radom Uprave carina, zabrana bavljenja preduzetništvom, kao i zabrana obavljanja drugog plaćenog ili neplaćenog posla koji je zabranjen posebnim zakonom ili drugim propisom, koji stvara mogućnost sukoba interesa ili utiče na nepristrasnost rada carinskog službenika, ili je u vezi sa njegovim poslom u Upravi carina ili sa radom Uprave carina. Takođe, istim članom je utvrđeno da u carinskoj službi ne može da na poslovima carinskog službenika radi lice čiji je član uže porodice (bračni i vanbračni drug, deca (bračna, vanbračna, usvojena i na izdržavanju), i roditelji carinskog službenika, kao i roditelji bračnog druga, ako ih carinski službenik izdržava ili sa njima živi u zajedničkom domaćinstvu) ne može biti vlasnik ili suvlasnik privrednog subjekta, čija je delatnost u vezi sa radom Uprave carina. Ukoliko se utvrdi da je nastupila ova okolnost, a nema odgovarajućeg radnog mesta na koje carinski službenik može da bude raspoređen, on ostaje neraspoređen. Koji su to poslovi i delatnosti bliže će odrediti ministar. I u pogledu navedenog, utvrđena je obaveza carinskog službenika da da pisanu izjavu o predmetnim činjenicama i da svaku promenu u vezi sa tim prijavi, dok uvid u predmetnu izjavu mogu vršiti carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i za unutrašnju kontrolu, a radi provere mogućih zloupotreba počinjenih od strane carinskog službenika. U vezi sa navedenim ističemo da je sadašnjim Pravilnikom o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Ministarstvu finansija-Upravi carina, u članu 25. stav 3. Predloga zakona utvrđeno da su nespojivi poslovi i delatnosti privrednih subjekata: poslovi međunarodne špedicije, spoljnotrgovinski poslovi, usluge u spoljnotrgovinskom prometu i drugi poslovi koji dovode do konflikta interesa u odnosu na poslove koje obavlja. S tim u vezi posebno ukazujemo da predmetni poslovi koji su nespojivi sa radom Uprave carina, zbog same prirode poslova carinske službe, izvesno dovode do sukoba interesa i to kako stvarnog, potencijalnog (situacija kada zaposleni obavlja nespojive poslove ili je vlasnik/suvlasnik privrednog subjekta čija je delatnost nespojiva sa radom Uprave carina), tako i pretpostavljenog (situacija kada je vlasnik/suvlasnik privrednog subjekta čija je delatnost nespojiva sa radom Uprave carina neko od članova uže porodice zaposlenog iz člana 69. stav 4. Predloga zakona). S obzirom na navedeno, posebno uzimajući u obzir činjenicu da obavljanjem predmetnih nespojivih poslova i delatnosti sa radom Uprave carina od strane istaknutih lica može dovesti do ogromnih malverzacija i do potencijalnih šteta u velikom obimu na budžet Republike Srbije, primena bilo kakvih mera uperenih ka zaposlenom neće dovesti do otklanjanja sukoba interesa koji postoji, te je s toga, postojanje ovakvog sukoba interesa definisan kao teža povreda službene dužnosti dužnosti (član 92. tačka 11. Predloga zakona).

Članom 71. Predloga zakona utvrđena je dužnost carinskog službenika i nameštenika da se van radnog vremena ponaša na način kojim se čuva ugled i dostojanstvo carinske službe.

Članom 72. Predloga zakona utvrđeni su osnovi za izuzeće carinskog službenika u carinskom postupku i da će se , u slučaju postojanja istih, carinski službenik odmah izuzeti iz carinskog postupka u skladu sa zakonom koji uređuje opšti upravni postupak.

Članom 73. Predloga zakona utvrđena je zabrana carinskih službenika da koriste podatke, saznanja i obaveštenja koje imaju ili su im dostupne prilikom obavljanja poslova službe, u neslužbene svrhe, kao i da ne smeju da koriste niti da

daju obaveštenja, podatke ili saznanja za ostvarivanje bilo kakve imovinske ili druge koristi za sebe ili za drugo lice. Dužnost zaštite službene i druge tajne traje i posle prestanka radnog odnosa u službi u skladu sa zakonom.

Članom 74. Predloga zakona utvrđeno je da carinski službenici, zaposleni u određenim organizacionim jedinicama unutar Uprave carina, zbog potrebe obavljanja poslova iz delokruga tih jedinica, prirode posla i ukoliko potrebe carinske službe to nalažu, obavljaju rad u smenama, rad subotom, nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima, rad duži od punog radnog vremena – prekovremeni rad, popodnevni i noćni rad, i rad u turnusima, da rad u smenama i turnusima uključuje obavljanje poslova i zadataka subotom i nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima, kao i rad u popodnevnim i noćnim satima, sa preraspodelom u okviru određenog redovnog mesečnog odnosno godišnjeg rasporeda radnog vremena i da se radom u turnusima smatra rad koji se obavlja u smenama od 12 sati, odnosno 12 sati rada u dnevnoj smeni, nakon čega sledi 24 sata odmora, zatim 12 sati rada u noćnoj smeni nakon čega sledi 48 sati odmora.

Članom 75. Predloga zakona utvrđeno je da su carinski službenici i nameštenici, saglasno odluci direktora Uprave carina, dužni da budu dostupni (u pripravnosti za rad na svom radnom mestu), van radnog vremena radi izvršavanja nekog posla svog radnog mesta. Navedena dva člana Predloga zakona (čl. 73. i 74.) oslikavaju specifičnost obavljanja poslova carinske službe i to da ista ne predstavlja birokratsko obavljanje poslova u pravom smislu te reči, posebno uzimajući u obzir činjenicu da rad u smenama, rad subotom, nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima, rad duži od punog radnog vremena – prekovremeni rad, popodnevni i noćni rad, i rad u turnusima, obavlja oko 80% carinskih službenika, odnosno velika većina, dok u pripravnosti za rad na svom radnom mestu moraju da imaju svi zaposleni.

Članom 76. Predloga zakona utvrđeno je šta sve utvrđuje Kodeks ponašanja carinskih službenika, kao i da isti na predlog direktora Uprave carina, donosi ministar.

Članom 77. Predloga zakona utvrđeno je da carinski službenik može biti trajno ili privremeno premešten zbog potreba službe, u istu ili drugu unutrašnju jedinicu, u istom ili drugom mestu rada na drugo radno mesto u istom, neposredno višem ili neposredno nižem zvanju.

Članom 78. Predloga zakona utvrđeno je ovlašćenje direktora da na zahtev carinskog službenika i nameštenika, može da odobri njegov stalan ili privremeni premeštaj, imajući u vidu potrebe Uprave carina i lične razloge carinskog službenika.

Članom 79. Predloga zakona utvrđeno je da, pored slučajeva privremenog premeštaja državnih službenika u istom državnom organu uređenih propisima o radnim odnosima u državnim organima, carinski službenik u izuzetnim slučajevima, iako ne ispunjava uslove u pogledu radnog iskustva propisane za to radno mesto, ukoliko je potrebno da se radno mesto hitno popuni, može biti premešten na radno mesto u višem zvanju, u trajanju do šest meseci, ukoliko ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, kao i poseduje znanja i sposobnosti za obavljanje poslova tog radnog mesta i da u tom slučaju stiče sva prava radnog mesta na koje je privremeno premešten, dok premeštaj traje.

Članom 80. Predloga zakona utvrđeno je pravo na korektivni koeficijent posebnim kategorijama carinskih službenika i carinskim službenicima koji u obavljanju svog radnog mesta imaju ovlašćenje za nošenje i upotrebu oružja. Tako je u stavu 1. ovog člana utvrđeno da carinski službenici koji su raspoređeni na radna mesta razvrstana u zvanje mlađi carinski nadzornik, carinski nadzornik, mlađi carinski pregledač i carinski pregledač, imaju pravo na uvećanje koeficijenta utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika u visini od 20 odsto. Ovo rešenje odnosilo bi se na zaposlene carinske službenike koji obavljaju poslove carinskog nadzora i pregleda robe i putnika na graničnim prelazima, robnim ispostavama i u kontrolnim službama, shodno tome što

su navedeni poslovi po svojoj prirodi rizični po zdravlje ljudi, s obzirom na izloženost svim vremenskim uslovima zbog rada na otvorenom, izduvnim toksičnim gasovima i zračenju zbog blizine specijalnih skenera. Napominjemo da tačan broj izvršilaca na graničnim prelazima i u robnim ispostavama koji bi bio obuhvaćen navedenom mogućnošću, nije moguće brojčano precizirati, s obzirom da u toku godine varira i menja se usled otvaranja novih i zatvaranja postojećih graničnih prelaza i robnih ispostava, zbog potrebe službe i prohodnosti robe i usluga na carinskom području zemlje. Tako su, na primer, u toku protekle godine otvorena četiri nova granična prelaza, dok neki granični prelazi nisu u funkciji (Jamena, Vajska, Međa), pri čemu se raspoređivanje na nove granične prelaze vršilo premeštajima sa drugih mesta unutar službe, s tim što, zbog nedostatka izvršilaca, nijedan granični prelaz nije u potpunosti popunjen (manji broj raspoređenih u odnosu na broj sistematizovanih). Finansijska projekcija urađena je sa podacima na dan 10.07.2018. godine. Dalje, stavom 2. ovog člana utvrđeno je da carinski službenici koji u obavljanju svog radnog mesta imaju ovlašćenja za nošenje i upotrebu oružja, imaju pravo na uvećanje od 20 odsto njegove vrednosti. Ovo rešenje bi se odnosilo na zaposlene u Odeljenju za suzbijanje krijumčarenja, Odeljenja za obaveštajne poslove i na zaposlene u Odeljenju za unutrašnju kontrolu, kojih je ukupno 135, prema podacima na dan 10. jula 2018. godine. Ovim zaposlenim carinskim službenicima, s obzirom na vrstu poslova koje obavljaju, a koji su po svojoj prirodi izuzetno kompleksi i spadaju u poslove sa povećanim rizikom po život, utvrđeno je pravo i obaveza nošenja službenog oružja i mogućnost upotrebe istog po uslovima i na način propisan ovlašćenim službenim licima Ministarstva unutrašnjih poslovima. Imajući u vidu navedeno, a posebno činjenicu da ovi carinski službenici obavljaju navedene poslove zajedno sa ovlašćenim licima MUP-a, te da se za ove istorodne poslove pripadnicima MUP-a utvrđuje pravo na beneficirani radni staž, cilj utvrđivanja ove mogućnosti povećanja se ogleda u načinu nadoknade carinskim službenicima za obavljanje poslova koji nose veliki rizik, s obzirom da se za obavljanje ovih poslova carinskim službenicima ne predviđa beneficirani radni staž. Stavom 3. ovog člana utvrđeno je da pravo na korektivni koeficijent iz stava 1. ovog člana isključuje pravo na korektivni koeficijent iz stava 2. ovog člana, a stavom 4. ovog člana utvrđeno je da se korektivni koeficijent utvrđuje rešenjem. Napominjemo da je finansijska projekcija urađena sa podacima na dan 10. jula 2018. godine i da je ista urađene u vidu tabele, koju dostavljamo kao Prilog 1. uz obrazloženje.

Članom 81. Predloga zakona propisano je da carinski službenik, pored državnog stručnog ispita, mora da ima položen i poseban stručni ispit za carinskog službenika i da ministar bliže uređuje program i način polaganja posebnog stručnog ispita za carinskog službenika. Napominjemo da i sada carinski službenici imaju obavezu polaganja stručnog ispita za carinskog službenika, odnosno obavezu da polažu carinski ispit. Obuke u vezi polaganja predmetnog ispita vrše kompetentni carinski službenici u Centru za stručno obrazovanje, u Sektoru za ljudske resurse i opšte poslove Centrale Uprave carina, već raspoređeni na radna mesta predavača centra, koja su utvrđena unutrašnjim uređenjem i sistematizacijom radnih mesta, i u skladu su sa važećim kadrovskim planom. Kao što je napomenuto u obrazloženju člana 5. Predloga, posebni stručni ispit za carinskog službenika je neophodan za obavljanje poslova carinske službe jer obezbeđuje neophodna stručna znanja iz oblasti carinskog sistema i carinske politike, carinskih postupaka i procedura, utvrđivanja vrednosti robe, porekla robe, svrstavanja robe po carinskoj tarifi, sprečavanja krijumčarenja i sl. S obzirom da obaveza polaganja predmetnog ispita i sada postoji, da se polaganje bez ikakvih problema već sprovodi, ista ne povlači nastajanje novih troškova na teret budžeta.

Članom 82. Predloga zakona propisana je obaveza carinskog službenika da poseban stručni ispit za carinskog službenika položi u roku od dve godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja na radno mesto carinskog službenika. Naime, sama pripremna obuka za polaganje predmetnog ispita

traje oko 2 i po meseca (teorijski i praktični deo) i ista je različita za carinske službenike sa srednjom stručnom spremom i za carinske službenike sa visokim obrazovanjem prvog i drugog stepena (nekada VŠS i VSS), tako da se organizuje da se u toku godine održe po dve obuke za SSS i za VŠS i VSS (na početku i na kraju godine). U prilog utvrđivanja roka od dve godine za polaganje stručnog ispita za carinske službenike ide i činjenica da se u Centru za stručno obrazovanje Centrale Uprave carina, pored navedenih pripremnih obuka za polaganje stručnog ispita za carinske službenike i samo njegovo polaganje, održava i sprovodi priprema obuka za posebni stručni ispit za zastupanje u carinskom postupku i polaganje predmetnog ispita (član 6. i 7. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17-dr.zakon)). Predavači na predmetnoj obuci i ispitivači na predmetnom ispitu ujedno su i predavači u centru, pod uslovima koji su propisani Pravilnikom o programu i sadržini posebnog stručnog ispita i izdavanju i oduzimanju dozvola za zastupanje u carinskom postupku („Službeni glasnik RS”, broj 97/10).

Članom 83. Predloga zakona utvrđeno je da Uprava carina vodi Evidenciju o polaganju posebnog stručnog ispita za carinskog službenika, koja sadrži: ime i prezime kandidata, jedinstveni matični broj građana, naziv završene srednje škole i obrazovni profil kandidata, odnosno naziv visokoškolske ustanove, stečeno visoko obrazovanje i stručni naziv, datum polaganja ispita, podatke o opštem uspehu na ispitu i broj i datum izdatog uverenja o položenom posebnom stručnom ispitu za carinskog službenika, kao i da ministar bliže uređuje način upisa i vođenja evidencije. Ovde napominjemo da Uprava carina, u skladu sa Pravilnikom o programu i sadržini posebnog stručnog ispita i izdavanju i oduzimanju dozvola za zastupanje u carinskom postupku („Službeni glasnik RS”, broj 97/10) vodi i evidenciju o licima kojima je izdala dozvole za zastupanje.

Članom 84. Predloga zakona utvrđeno je da se stručno usavršavanje carinskih službenika ostvaruje su u skladu sa zakonom koji uređuje prava i dužnosti državnih službenika, dok je članom 85. Predloga zakona utvrđeno da posebne programe obuke carinskih službenika sprovodi organizaciona jedinica Uprave carina nadležna za pripremu, razvoj i sprovođenje posebnih programa stručnog usavršavanja – Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina, da se može odlučiti da se posebni program obuke sprovede i u skladu sa posebnim zakonom i da carinski službenik koji učestvuje u posebnom programu obuke koji sprovodi Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina, ostvaruje pravo na smeštaj i ishranu u internatu Uprave carina. Ovde ističemo da naznačeni Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika nije nova organizaciona jedinica, već je to sadašnji Centar za stručno obrazovanje Centrale Uprave carina. Naime, zbog činjenice da se reč: „obrazovanje” vezuje za sprovođenje postupka obrazovanja, školskog ili univerzitetskog, i sticanja stručnog ili akademskog naziva, sugerisano je da se naziv centra promeni u Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika, što zaista i jeste (sprovode se pripreme obuke za polaganje stručnog ispita za carinske službenike, za polaganje stručnog ispita za carinske zastupnike, sprovodi se stručno usavršavanje carinskih službenika iz pojedinih oblasti carinskog sistema i dr). Dalje napominjemo da internat Uprave carina već postoji (postoji od momenta useljenja u zgradu na Novom Beogradu) i da se smeštaj carinskih službenika, koji na obuke dolaze iz svih delova zemlje, vrši u istom (internat, uređene sobe u istom, vešeraj, kuhinja i trpezarija za ručavanje, postoje radi smeštaja i ishrane carinskih službenika koji učestvuju na obukama u centru).

Članom 86. Predloga zakona utvrđeno je da Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje carinskih službenika Uprave carina sprovodi proveru znanja carinskih službenika stečenog na stručnom usavršavanju i da direktor donosi program i način provere predmetnog znanja.

Članom 87. Predloga zakona utvrđeno je da Uprava carina vodi evidenciju o ličnim i profesionalnim podacima carinskih službenika i nameštenika, da evidencija o podacima može da se vodi i u elektronskoj formi i čuva u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, da je personalni dosije carinskog službenika i nameštenika poverljiv, da carinski službenik i nameštenik ima pravo uvida u svoj personalni dosije, da je pristup personalnom dosijeu ograničen i podatke koje sadrži, mogu koristiti carinski službenici unutrašnjih jedinica za ljudske resurse i unutrašnju kontrolu u svom radu, kao i neposredni rukovodilac i da se podaci koji se nalaze u dosijeu daju sudu na njegov zahtev.

Članom 88. Predloga zakona definiše se šta se smatra povredom službene dužnosti i da povrede mogu biti lakše i teže.

Članom 89. Predloga zakona propisano je da krivična prekršajna odgovornost ne isključuje disciplinsku odgovornost, da carinski službenik može biti disciplinski kažnjen ukoliko je radnjom izvršenja koja je bila predmet krivičnog, odnosno prekršajnog postupka, učinio povredu službene dužnosti, i pored toga što je optužba odbijena, ili je oslobođen krivične, odnosno prekršajne odgovornosti i da se disciplinski postupak može prekinuti do okončanja krivičnog postupka, ukoliko je krivični postupak pokrenut zbog iste radnje izvršenja. U pogledu disciplinske odgovornosti carinskih službenika i vođenja disciplinskog postupka treba imati u vidu da, zbog specifičnosti obavljanja poslova carinske službe, radnja iz koje se sastoji povreda službene dužnosti carinskog službenika, u većini slučajeva predstavlja i samu radnju izvršenja krivičnog dela (krivično delo organizovanog kriminala), zbog čega je i utvrđeno da se disciplinski postupak može prekinuti do okončanja krivičnog postupka (konačnu odluku o tome da li je krivično delo određenom radnjom učinjeno i da isto postoji, daje sud). I sam disciplinski postupak više podseća na krivični nego na upravni postupak (obezbeđenje dokaza, izvođenje dokaza saslušanjem svedoka i okrivljenog, prisustvo branioca okrivljenog).

Čl. 90. i 91. Predloga zakona utvrđeno je šta se sve može smatrati lakšom, odnosno težom povredom službene dužnosti, pored onih utvrđenih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima. Tako se lakšom povredom službene dužnosti smatra i povreda pravila ponašanja propisana Kodeksom ponašanja carinskih službenika, koja nije obuhvaćena nekom od težih povreda službenih dužnosti utvrđenih ovim zakonom, a teže povrede službene dužnosti su i nezakonit rad ili propuštanje radnji za koje je carinski službenik ovlašćen radi sprečavanja nezakonitosti ili štete ili prekoračenje ovlašćenja svog radnog mesta, odnosno primena ovlašćenja u svrhe za koje nije namenjena, upisivanje neispravnih ili neistinitih podataka u službene isprave (ovde se pre svega misli na jedinstvenu carinsku deklaraciju), knjige ili spisa, odnosno upotreba ili overa takve službene isprave, knjige ili spisa kao da su istinite ili uništenje istih ili podnošenje lažnog obračuna, odnosno dovođenje u zabludu nadležnog organa da treba izvršiti nezakonitu ili nepravilnu isplatu, upotreba falsifikovane diplome o završenoj školi i stečenoj stručnoj spremi, nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mera zaštite na radu, odbijanje davanja podataka ili davanje netačnih podataka ukoliko je davanje tih podataka propisano Carinskim zakonom, ovim zakonom, drugim zakonima i propisima donetim na osnovu zakona, ponašanje na radu ili van rada koje nanosi štetu ugledu carinske službe, nenošenje ili nepropisno i neuredno nošenje službenog odela ili službenih oznaka, zloupotreba službene odeće, oznaka, oružja ili službene legitimacije pri obavljanju ili u vezi sa obavljanjem poslova službe, kao i van rada, odbijanje testiranja na alkohol, odnosno odbijanje stručnog pregleda kojim se utvrđuje prisutnost alkohola ili nekog drugog narkotičkog sredstva u organizmu, a koje umanjuje sposobnost za rad i odbijanje zdravstvenog pregleda ili neopravdano izbegavanje propisanog zdravstvenog pregleda.

Članom 92. Predloga zakona propisano je da se pored disciplinskih kazni za lakše i teže povrede službene dužnosti utvrđenih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima, za lakšu povredu službene dužnosti može izreći i disciplinska

mera - javna opomena, dok se za težu povredu službene dužnosti može izreći novčana kazna u visini od 10% do 30% plate za mesec u kome je novčana kazna izrečena u trajanju do dvanaest meseci. Javna opomena izvršava se objavljivanjem konačne odluke kojom je ista izrečena na oglasnim tablama carinarnica i oglasnoj tabli Centrale Uprave carina, u trajanju od 30 dana. Ukoliko je carinskom službeniku izrečena disciplinska kazna prestanka radnog odnosa, utvrđeno je da radni odnos imenovanom prestaje danom uručenja konačnog rešenja kojim je disciplinska kazna izrečena, odnosno danom konačnosti predmetnog rešenja, ukoliko žalba nije izjavljena.

Članom 93. Predloga zakona propisana su pravila pokretanja i vođenja disciplinskog postupka za lakšu povredu službene dužnosti. Tako je utvrđeno da disciplinski postupak zbog lakše povrede službene dužnosti, na predlog neposrednog rukovodioca, pokreće, vodi i o disciplinskoj odgovornosti u vidu rešenja odlučuje direktor Uprave carina za carinske službenike u Centrali Uprave carina, odnosno upravnik carinarnice za carinske službenike u carinarnici i da direktor Uprave carina, odnosno upravnik carinarnice može odrediti carinskog ili državnog službenika sa završenim Pravnim fakultetom da sprovede određene radnje koje su od značaja za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, utvrđivanje disciplinske odgovornosti za lakšu povredu službene dužnosti i izricanje disciplinske mere, odnosno kazne.

Čl. 94. i 95. Predloga zakona propisana su pravila pokretanja i vođenja disciplinskog postupka za težu povredu službene dužnosti. Tako je utvrđeno da disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti pokreću pomoćnik direktora sektora, rukovodilac organizacione jedinice van sektora i upravnik carinarnice protiv carinskih službenika raspoređenih u organizacionim jedinicama kojima rukovode, dok disciplinski postupak protiv rukovodilaca organizacionih jedinica van sektora i upravnika carinarnice pokreće pomoćnik direktora-koordinator, da isti može pokrenuti i načelnik Odeljenja za unutrašnju kontrolu u slučajevima koje, na predlog direktora, bliže utvrđuje ministar u aktu kojim se uređuje način sprovođenja disciplinskog postupka, ako i da, u svakom slučaju, disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti može pokrenuti i direktor Uprave carina. Utvrđeno je da ovu vrstu disciplinskog postupka vodi i direktoru podnosi predlog odluke o odgovornosti disciplinska komisija Uprave carina, sastavljena u veću od tri člana (predsednik i dva člana), dok konačnu odluku o odgovornosti u disciplinskom postupku donosi direktor u vidu rešenja, kojim se carinski službenik oslobađa od odgovornosti ili oglašava krivim i izriče mu se disciplinska kazna, da u slučaju postojanja razloga za obustavu postupka, direktor, na predlog disciplinske komisije, donosi rešenje kojim se disciplinski postupak obustavlja i da disciplinska komisija nije vezana za pravnu kvalifikaciju povrede službene dužnosti naznačenu u aktu o pokretanju disciplinskog postupka.

Članom 96. Predloga zakona utvrđeno je da način sprovođenja disciplinskog postupka zbog lakše i teže povrede službene dužnosti, sastav, izbor i broj članova disciplinske komisije, izbor veća disciplinske komisije, kao i postupak utvrđivanja prisutnosti alkohola ili nekog drugog narkotičkog sredstva u organizmu, a koje umanjuje sposobnost za rad, na predlog direktora, bliže uređuje ministar.

Članom 97. Predloga zakona utvrđeno je da zastarelost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka nastupa protekom rokova propisanih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima i utvrđeni su slučajevi u kojima zastarelost ne teče.

Članom 98. Predloga zakona propisuje vođenje evidencije o izrečenim disciplinskim merama, odnosno kaznama, kao i kad se disciplinske mere brišu iz evidencije.

Članom 99. Predloga zakona propisano je da se carinskom službeniku koji je privremeno udaljen sa rada oduzima se službena legitimacija, službena značka, oružje i druga oprema i stvari sa kojima je bio zadužen i da isti ne sme da nosi službeno odelo.

Članom 100. Predloga zakona utvrđeno je pravo carinskog službenika za vreme privremenog udaljena sa rada na razliku između isplaćene naknade plate i punog iznosa osnovne plate, u tačno navedenim slučajevima.

Članom 101. Predloga zakona propisani su posebni slučajevi u kojima se carinskom službeniku prestaje radni odnos po sili zakona, pored slučajeva predviđenih drugim propisima koji regulišu prava zaposlenih u državnom organu. Tako se carinskom službeniku prestaje radni odnos po sili zakona i ako je pravosnažno osuđen za krivično delo učinjeno na radu ili u vezi sa radom u carinskoj službi bez obzira na vrstu i visinu krivične sankcije, danom dostavljanja pravosnažne odluke suda.

Član 102. Predloga zakona posvećen je nameštenicima u carinskoj službi, te je utvrđeno da se prijem nameštenika u radni odnos Upravu carina vrši neposredno ili posredno preko Nacionalne službe za zapošljavanje, kao i da se u pogledu uslova za prijem u radni odnos nameštenika u Upravu carina, primenjuju odredbe ovog zakona kojima su propisani uslovi za prijem carinskih službenika.

Članom 103. Predloga zakona propisano je da se sredstva za rad carinske službe obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije i da se raspored sredstava odobrenih za finansiranje rada carinske službe vrši prema predračunu unutrašnjih jedinica, odnosno Finansijskom planu rashoda, koji donosi direktor.

Članom 104. Predloga zakona propisana je dužnost Uprave carina da izvršava svoje obaveze u skladu sa propisima koji uređuju sprovođenje i unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu lica koja učestvuju u radnom procesu, kao i lica koja se zateknu u radnoj okolini, kako bi se sprečile povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i da carinski službenici koji pregledaju prevozna sredstva, carinsku i drugu robu u carinskim i drugim skladištima i smestištima, carinski službenici koji obavljaju stručne i pomoćne poslove u carinskoj laboratoriji, imaju pravo na radnu odeću i druga zaštitna sredstva (maske, rukavice, specijalna odeća i dr.)

Glava VII zakona (čl. 105-109.) Predloga zakona propisane su prelazne i završne odredbe.

Članom 105. Predloga zakona utvrđena je obaveza polaganja posebnog stručnog ispita za carinske službenike na strani svih carinskih službenika koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nemaju položen isti. Naime, kapacitet Centra za stručno obrazovanje nije dovoljan da bi se sproveda pripremna obuka za polaganje stručnog ispita za sve carinske službenike (za one koji su primljeni radi obavljanja poslova u osnovnoj carinskoj delatnosti, za one koji već obavljaju poslove u osnovnoj carinskoj delatnosti, ali su u međuvremenu stekli veći stepen obrazovanja i raspoređeni su na radno mesto u višem zvanju, i za ostale carinske službenike (službenici koji obavljaju povezane poslove sa poslovima carinske službe) koji u momentu stupanja na snagu ovog zakona nemaju položen stručni ispit) u utvrđenom roku od dve godine, uzimajući u obzir samo trajanje pripremne obuke za polaganje predmetnog ispita, obavezu održavanja pripremnih obuka i polaganje ispita za carinske agente, kao i sprovođenje posebnih obuka za usavršavanje iz određenih oblasti carinske delatnosti (vidi obrazloženje za čl. 80 – 84. Predloga zakona). Shodno navedenom, sa pravom je utvrđen duži rok za polaganje predmetnog ispita (tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona).

Članom 106. Predloga zakona propisano je da će se postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima carinskih službenika, započeti pre stupanja na snagu ovog zakona, okončati primenom propisa koji su važili pre stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 107. Predloga zakona predviđen je rok od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona za donošenje podzakonskih akata za izvršavanje ovog zakona i da će se do njihovog donošenja i stupanja na snagu primenjivati podzakonski akti doneti na osnovu Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 73/03, 61/05, 85/05/-dr. zakon, 62/06-dr. zakon, 9/10- US i 18/10-dr.zakon).

Članom 108. Predloga zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe čl. 252-329. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 73/03, 61/05, 85/05/-dr. zakon, 62/06-dr. zakon, 9/10- US i 18/10-dr.zakon).

Članom 109. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna sredstva u odnosu na ona koja su za rad carinske službe obezbeđena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2018. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 113/17). Članom 80. ovog zakona predviđeno je pravo na korektivni koeficijent posebnim kategorijama carinskih službenika, u visini od 20 odsto, kao i carinskim službenicima koji u obavljanju svog radnog mesta imaju ovlašćenje za nošenje i upotrebu oružja, u istom iznosu (20 odsto). Finansijska projekcija urađena je sa podacima na dan 10. jula 2018. godine, prikazana je u vidu tabele koju prilažemo u prilogu obrazloženja, i koja predstavlja njegov sastavni deo.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst) iz sledećih razloga:

U Republici Srbiji od 3. maja 2010. godine primenjuju se dva zakona sa istim nazivom: Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 i 113/17 - dr. zakon) koji uređuje opšta pravila i postupke koji se primenjuju na robu koja se unosi ili iznosi iz carinskog područja Republike Srbije i Carinski zakon iz 2003. godine, („Službeni glasnik RS” br.73/03, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 9/10 - US i 18/10 - dr. zakon) čl. 252-329. tog zakona, koji uređuje nadležnost Uprave carina, organizaciju, obavljanje poslova i upravljanje Upravom carina, ovlašćenja lica zaposlenih u Upravi carina, ovlašćenja i odgovornosti u prikupljanju, evidentiranju, obradi i zaštiti podataka u vezi sa poslovima Uprave carina, kao i postupak prijema u radni odnos u Upravu carina, raspoređivanje, napredovanja u službi, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Upravi carina.

Kako je novi Carinski zakon, koji se donosi radi usklađivanja carinskih propisa sa propisima Evropske unije već u skupštinskoj proceduri, neophodno je da se novim zakonom, Predlogom zakonom o carinskoj službi, reguliše materija koja je i dalje regulisana delom Carinskog zakona iz 2003. godine, na način usklađen sa sistemskim zakonom i potrebama carinske službe. Takođe, primena dva zakona sa istim nazivom može da dovede do pravne nesigurnost, posebno iz razloga što se članovi ova dva zakona poklapaju, te je stoga potrebno posebnim zakonom regulisati delokrug rada Uprave carina, unutrašnje uređenje i rukovođenje, ovlašćenja direktora i carinskih službenika, prikupljanje, evidentiranje, obradu i zaštitu podataka koji su u vezi sa poslovima carinske službe i prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika.

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
виши царински инспектор	6	18.811.42	3.96	74.493.22	14.898.64	89.391.87	89.391.87	1.072.702.41	1.147.791.58	1.637.363.17	293.088.01
самостални царински инспектор	25	18.811.42	3.16	59.444.09	11.888.82	71.332.90	297.220.44	3.566.645.23	3.816.310.40	5.444.094.72	974.492.95
царински инспектор	9	18.811.42	2.53	47.592.89	9.518.58	57.111.47	85.667.21	1.028.006.48	1.099.966.93	1.569.139.71	280.876.01
м.лађи царински инспектор	20	18.811.42	2.03	38.187.18	7.637.44	45.824.62	152.748.73	1.832.984.76	1.961.293.70	2.797.851.21	500.815.37
царински прегледач	20	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	149.738.90	1.796.866.84	1.922.647.52	2.742.721.14	490.947.08
царински надзорник	51	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	297.408.55	3.568.902.60	3.818.725.78	5.447.540.35	975.109.72
м.лађи царински надзорник	4	18.811.42	1.40	26.335.99	5.267.20	31.603.19	21.068.79	252.825.48	270.523.27	385.910.51	69.077.98
УКУПНО:	135						1,093,244.48	13,118,933.82	14,037,259.18	20,024,620.80	3,584,407.12
										23,609,027.93	

2. Царински службеници који раде на пословима прегледа и надзора робе на ГП и на пословима контроле примене прописа

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
царински прегледач	235	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	1.759.432.11	21.113.185.35	22.391.108.33	32.226.973.36	5.768.628.23
м.лађи царински прегледач	30	18.811.42	1.65	31.038.84	6.207.77	37.246.61	186.233.06	2.234.796.70	2.391.232.46	3.411.173.27	610.600.02
царински надзорник	707	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	4.123.898.92	49.474.787.06	52.938.022.15	75.417.863.27	13.417.697.52
м.лађи царински надзорник	9	18.811.42	1.40	26.335.99	5.267.20	31.603.19	47.404.78	568.857.34	608.677.33	868.298.65	155.425.46
УКУПНО:	981						6,115,968.87	73,391,626.44	78,529,040.30	112,024,308.55	20,052,351.23
										132,076,659.78	

*Под претпоставком да су сви царински службеници распоређени у први платни разред

** Додатак од 7% садржи додатак за минути рад, рад ноћу, рад на дан државног и верског празника

3. Царински службеници који раде на пословима прегледа и надзора робе у робним испоставама

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачуи увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
царински прегледач	246	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	1.841.788.51	22.101.462.11	23.648.564.46	33.735.469.99	6.038.649.13
м.лађи царински прегледач	14	18.811.42	1.65	31.038.84	6.207.77	37.246.61	86.908.76	1.042.905.12	1.115.908.48	1.591.880.86	284.946.67
царински надзорник	270	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	1,574,515.83	18,894,190.25	20,216,783.57	28,839,919.49	5,162,345.59
УКУПНО:	530						3,503,213.12	42,038,557.49	44,981,256.51	64,167,270.34	11,485,941.39
										75,653,211.73	
										на месечном нивоу	на годишњем нивоу
1. Додатна средства потребна за увећање коефицијента од 20% за царинске службенике који носе оружје - БИВЕ ОБЕЗБЕЂЕНА У БУЏЕТУ										1,967,418.99	23,609,027.93
2. Додатна средства потребна за увећање коефицијента до 20% за царинске службенике који раде на пословима прегледа и надзора робе на ГП и на пословима контроле примене прописа - ДОБИЈЕНА САГ.ЛАСНОСТ										11,006,388.32	132,076,659.78
3. Додатна средства потребна за увећање коефицијента до 20% за царинске службенике који раде који раде на пословима прегледа и надзора робе у робним испоставама - ТРАЖИ СЕ САГ.ЛАСНОСТ										6,304,434.31	75,653,211.73
Укупно:										19,278,241.62	231,338,899.44

*Под претпоставком да су сви царински службеници распоређени у први платни разред

** Додатак од 7% садржи додатак за минути рад, рад ноћу, рад на дан државног и верског празника

V. Analiza efekata zakona

1. Uticaj predloženih rešenja u zakonu

Predlog zakona o carinskoj službi će uticati na položaj carinskih službenika njihova ovlašćenja pri obavljanju poslova carinske službe, njihova prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa. Očekuje se da će rešenja predložena ovim zakonom imati pozitivne efekte na integritet carinskog službenika i da će uticati na profesionalizaciju carinske administracije, na njenu nepristrasnost, kao i da će doprineti smanjenju korupcije u Upravi carina. Takođe, ovlašćenja carinskih službenika treba da doprinesu ostvarenju osnovnih poslovnih ciljeva carinske službe, a to su: brz i jednostavan promet putnika, robe i prevoznih sredstava preko graničnih prelaza, jednostavnije i efikasnije robno carinjenje u unutrašnjosti zemlje, uz doslednu i striktnu primenu propisa za čije je sprovođenje odgovorna carinska služba, suzbijanje krijumčarenja oružja, municije, droge, otkrivanje trgovine ljudima, sprečavanje uvoza, izvoza ili tranzita drugih roba koje su opasne po život i zdravlje ljudi kao i efikasna naplata budžetskih prihoda. Time i dovođenje do efikasnijeg sprovođenja carinskih postupaka i procedura, do ostvarivanja trgovinskih olakšica i privlačenje stranih investicija, kao i ostvarivanje bezbednosti društva i zemlje.

2. Troškovi primene zakona građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Primena ovog zakona stvorice dodatne troškove građanima i privredi. Kao što smo već naveli, za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna sredstva u odnosu na ona koja su za rad carinske službe obezbeđena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2018. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 113/17). Predlogom zakona predviđeno je pravo na korektivni koeficijent posebnim kategorijama carinskih službenika u visini od 20 odsto, kao i carinskim službenicima koji u obavljanju svog radnog mesta imaju ovlašćenje za nošenje i upotrebu oružja, u istom iznosu (20 odsto). To su carinski službenici koji obavljaju poslove suzbijanja krijumčarenja, unutrašnje kontrole, obaveštajne poslove, poslove carinskog nadzora i pregleda robe i putnika na graničnim prelazima, robnim ispostavama i u kontrolnim službama, zbog obavljanja poslova u posebnim uslovima rada koji su rizični po život i zdravlje, kao i zbog težine i prirode poslova koji nisu posebno vrednovani kroz razvrstavanje radnih mesta u posebna zvanja, na uvećanje koeficijenta utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika.

Imajući u vidu navedeno, uzimajući u obzir strukturu organizacionih jedinica u kojima se obavljaju navedeni poslovi, odnosno na činjenicu da više od polovine poslova se obavlja sa srednjom stručnom spremom i sa visokom stručnom spremom prvog stepena (ranije viša stručna sprema), čije su plate izuzetno niske u odnosu na uslove rada, složenost i odgovornost poslova koje obavljaju, posebno naglašavamo da bi se najveći deo uvećanja odnosio upravo na plate ove strukture carinskih službenika. Finansijska projekcija urađena je sa podacima na dan 10. jula 2018. godine i prikazana je u vidu tabele, kao sastavni deo Obrazloženja Predloga zakona.

3. Posledice donošenja zakona koje opravdavaju troškove koje će stvoriti

U tački 2. Analize efekata zakona već je navedeno da će primena zakona stvoriti dodatne troškove građanima i privredi. S tim u vezi ističemo da pozitivne posledice primene ovog zakona postoje i ogledaju se pre svega u smanjenju korupcije, jačanju integriteta carinskih službenika, nepristrasnost i profesionalnost u obavljanju poslova iz delokruga carinske službe. Takođe, primena zakona treba da doprinese efikasnijoj naplati budžetskih prihoda, odnosno većem prilivu sredstava u

budžet naplatom carine, poreza na dodatu vrednost, akciza i drugih uvoznih dažbina, kao i da obezbedi ovlašćenja carinskim službenicima koja im omogućavaju efikasniju neposrednu i naknadnu kontrolu pravilne primene propisa, sprečavanje suzbijanje krijumčarenja oružja, municije, droge, trgovinu ljudima, kao i sprečavanje uvoza, izvoza ili tranzita drugih roba koje su opasne po život i zdravlje ljudi. Utvrđivanje obaveze uvođenja i korišćenja sistema video nadzora doprineće prevenciji suzbijanja krijumčarenja i otkrivanje trgovine ljudima, sa ciljem da dovede do sprečavanja ilegalnih tokova ljudi i robe, što dovodi do mogućnosti podvođenja istih pod legalne tokove i time ostvarivanje naplate zakonom utvrđenih dažbina i bolji i efikasniji priliv u budžet. U tom pogledu, u tabelama koje slede, prikazani su rezultati obavljanja poslova carinske službe, kao i koliko obavljanje poslova carinske službe doprinosi budžetu Republike Srbije, kako bi se stvorila jasnija slika o tome koliki su prihodi koje carinska služba ostvaruje u svom radu. Pored navedenog, s obzirom da se prikazani podaci odnose na godišnje rezultate, može se uočiti porast u visini naplate carinskih dažbina, zaplene narkotika i duvana iz godine u godinu. S tim u vezi, naglašavamo da se primenom ovoj zakona očekuje efikasnije obavljanje poslova carinske službe, a time i porast visine prihoda od naplate carinskih dažbina, sa jedne strane, i ostvarivanja veće stope bezbednosti društva i zemlje, sa druge strane (na primer, u 2017. godini visina naplaćenih carinskih dažbina iznosi 530.866.799.511,87 dinara, dok odobrena svota za isplatu zarada svim carinskim službenicima u 2017. godini (ne posebnim kategorijama, već svima) iznosi 1.968.000.000,00 dinara, što oslikava da rad carinskih službenika itekako nadoknađuje sve troškove na strani države, građana i privrede).

U tabeli koja sledi prikazani su podaci o okončanim disciplinskim postupcima za težu povredu službene dužnosti u periodu 2004-2017. godine (brojevi u tabeli označavaju zaposlene)

NAČIN OKONČANJA	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	zbir
prestanak.r.o.	5	9	4	15	8	9	9	6	4	1	4	-	1	2	77
Raspored na niže r.m.	4	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
Novčana kazna	29	12	22	26	32	29	56	26	14	15	48	56	26	11	402
KAŽNJENO:	38	24	39	41	40	38	65	32	18	16	52	56	27	13	499
Oslobođeni od odgovorn.	2	4	5	5	1	7	5	5	6	1	8	6	2	1	58
Obust. post. zbog zast ili odustanka	-	-	3	-	6	5	-	5	-	2	5	19	6	3	54
Odbijen zahtev Odbačen zaklj.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	4
Ukupan br.	40	28	47	46	47	50	70	43	24	19	65	81	35	20	615

zaposlenih protiv kojih je okončan disciplinski:																		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(* brojevi označavaju zaposlene)

Za lakšu povredu službene dužnosti u ovom periodu, od strane upravnika carinarnica, novčano su kažnjena 108 carinska službenika. Na osnovu gore prikazanih podataka dolazi se do podatka da je u periodu od 2004. do 2017. godine disciplinski kažnjeno 607 carinskih službenika, 499 za težu i 108 za lakšu povredu službene dužnosti.

Trenutno je 83 carinska službenika suspendovano-privremeno udaljeno sa rada zbog pokrenutog krivičnog postupka.

Osim podataka o carinskim službenicima koji su disciplinski odgovarali za teže i lakše povrede službene dužnosti, u tabelama koje slede dati su podaci o postignutim rezultatima carinskih službenika, i to u pogledu otkrivenih prekršaja, krijumčarenja robe i naplate carinskih i uvoznih dažbina.

Vrednost oduzete i privremeno oduzete robe u dinarima	2010. godina	2011. godina	2012. godina	2013. godina	2014. godina	2015. godina	2016. godina	2017. godina
	518.249.465,00	708.156.632,00	1.145.925.567,00	965.332.446,00	20.921.292,93	289.845.127,28	317.699.335,33	246.984.603,28*

*Napominjemo da se za jedan broj prekršaja čeka procena Komisije za procenu vrednosti robe i da su iskazani rezultati samo za Odeljenje za suzbijanje krijumčarenja Uprave carina

Zaplenjeni narkotici u gramima	2010. godina	2011. godina	2012. godina	2013. godina	2014. godina	2015. godina	2016. godina	2017. godina
	200.000,00	80.000,00	157.274,00	1.440.000,00	1.261.650,00 gr, 6.768 kom, 614,45 ml, 543 tableta narkotika i 126 kuglica tečnog kokaina	84.658,6 gr (16.287,00 grama kokaina, 27.334,00 grama heroina, 34.780,00 grama marihuane, 90 grama hašiša, 883 komada semenci marihuane i kanabisa i oko 5.563 komada raznih tableta i ostale psihoaktivne supstance	372.957,50 gr marihuane, 57.287,50 gr heriona, 11.173,06 gr kokaina, 1,3 gr amfetamina, 4.034,30 gr hašiša, 19,66 gr metamfetamina, 45 gr opijuma, 14.692 gr(kd) ekstazija, 9 gr metadona, 534 semenci marihuane, 2.022.00 ml ulje kanabisa, 434 kd semenci skanka.	543.304,64 gr marihuane, 3.176,7 gr heroina, 8.127,7 gr kokaina, 148,11 gr amfetamina, 643,9 gr hašiša, 84,7 gr metamfetamina, 3.141,00 gr opijuma, 2.029,00 gr (kd) ekstazija, 4.462,00 gr metadona, 21 kd semenci marihuane, 100 kd LSD, 167 kd psihoaktivnih supstanci, 3.333. ml ulje kanabisa, 82 ml popers.

Tabela sa ostvarenim rezultatima u zaplenama 2017. i tri godine zbirno (2015-2017)

GODINA	DUVAN	CIGARETE	NAFTA	DEVIZE	DROGA	ZLATO	MIGRANTI	ORUŽJE	MUNICIJA
2017.	gotovo 1 tona 998 kg	preko 81.000 boksova 81.351 boks	preko 30.000 litara 30.033 litara	skoro 4,5 miliona evra 4.435.494 evra	gotovo 600 kg 587 kg	gotovo 11 kg 10.914 gr	843	27 komada	skoro 10.000 komada 9835 kom

<u>2015 – 2017.</u>	gotovo 6,5 tona	oko 170.000 boksova	oko 140.000 lit	nepunih 13 miliona evra	preko 1,1 tone	gotovo 40 kg	1.412	179	Preko 40.000 kom i 7,5 kg
	6.337 kg	169.975 boksova	138.135 litara	12.879.867 evra	1.136 kg	37.566 gr			40.585 kom i 7,5 kg

- Ako pogledamo rezultate zaplena akcizne robe tokom ove godine iz prethodne tabele, već na prvi pogled može da se vidi da je krijumčarenje cigareta u porastu. Tako je za poslednje tri godine zaplenjeno oko 170.000 boksova. Iako smo mislili da je 2016. godina bila rekordna sa zaplenjenih 77.000 boksova cigareta, demantovala nas je zaplena cigareta iz 2017. godine kada smo ostvarili još bolji rezultat od čak 81.000 boksova. Uzrok je ponovo činjenica da na toj robi može da se ostvari značajan profit na razlici u ceni, ukoliko nelegalan tovar uspe da dođe do zapadnoevropskog tržišta, gde je cena cigareta neuporedivo veća nego kod nas. Upotreba savremenih skenera, video nadzora, kao i rad carinskih službenika sa svim utvrđenim ovlašćenjima, dovešće do još boljih rezultata
- Količina zaplenjene droge prošle godine je znatno veća u odnosu na 2016. godinu, a ukupna zaplena za poslednje tri godine iznosi preko 1,1 tone raznih narkotika.
- Od 2015. do 2017. godine carinska služba je zaplenila skoro 40 kg zlata i gotovo 6,5 tona duvana, ali se čini da taj akcizni proizvod nije više toliko „popularan”, jer se manje krijumčari nego pre dve godine.
- Ono što raste iz godine u godinu su zaplene neprijavljenog novca, pa je tako carinska služba ove godine zadržala čak 4,5 miliona evra neprijavljenog novca.
- I migranata je bilo znatno više nego prethodne godine, tako da se njihov broj popeo na gotovo 850 ljudi koji su sprečeni u pokušaju da ilegalno pređu granicu. U pogledu navedenog, ovde posebno naglašavamo promenu dosadašnje uloge carinske službe (naplata carinskih dažbina), u bezbednosnu ulogu. Tako rešenja u Predlogu zakona, posebno u pogledu uvođenja video nadzora, ovlašćenja carinskih službenika za pretres lica i privremeno zadržavanje, upotrebu savremene opreme omogućavaju ostvarivanje bezbednosti društva i zemlje.
- Krijumčarenje oružja smanjilo se u odnosu na 2016. godinu, iako podaci za poslednje tri godine govore da je zaplenjeno skoro 180 različitih komada

oružja. Što se tiče pokušaja krijumčarenja municije za isti taj period zaplenjeno je preko 40.000 komada i još 7,5 kg municije.

Prekršaji:

Početkom januara carinski službenici su u tri slučaja zaplenili veću količinu droge:

- Na Kelebiji je pomoću skenera otkriven tovar sa 16 kg marihuane koji su albanski državljani pokušali da prenesu iz Albanije u bunkeru iza zadnje klupe sa specijalno napravljenom sistemom za otključavanje što znači da se radi o profesionalnim krijumčarima.
- Drugi slučaj se desio na Batrovcima kada je sprečeno krijumčarenje 20 kg marihuane kod hrvatskog državljanina. On je drogu sakrio u rezervnom točku, u zadnjem braniku i u rezervoar sa gorivom.
- Na Horgošu je zaplenjena količina od 12,5 kg droge: kokaina, ekstazija i spida kod nemačkog državljanina koji je drogu spakovao ispod poklopca za rezervni točak i u fabričkoj šupljini između branika i zadnjeg točka.

Satovi:

- Značajna zaplena 13 satova desila se na Horgošu kada se posumnjalo da je jedan od tih satova „Patek Philippe” iz 1921 pripadao lekaru ubijenog predsednika SAD Džona F. Kenedija. Taj džepni sat potiče iz limitirane serije čuvenog proizvođača koji sam po sebi ima izuzetno veliku kolekcionarsku vrednost, a prati ga i priča da je Kenedijev lekar pogledao baš u taj sat kako bi zabeležio tačno vreme smrti predsednika SAD, što mu drastično podiže cenu na tržištu.
- Na Aerodromu su carinici zaplenili osam skupocenih satova optočenih rubinima čija je vrednost procenjena na preko 300.000 dolara kod Beograđanina koji je doputovao iz Amerike.
- Na Horgošu su zaplenjeni satovi vredni preko 55.000 evra kod jednog albanskog državljanina.

Obračunat e i naplaćene uvozne dažbine	2010. godina	2011. godina	2012. godina	2013. godina	2014. godina	2015. godina	2016. godina	2017. godina
	291.77	320.27	344.54	356.01	397.66	415.43	443.52	530.86
	9.823.0	2.965.9	9.611.0	6.145.4	1.558.0	2.775.7	4.017.9	6.799.5
	86,87	69,24	49,61	74,66	45,86	61,32	79,64	11,87

U pogledu naplaćenih uvoznih dažbina, može se utvrditi da visina istih iz godine u godinu raste. Takođe, utvrđena rešenja u nacrtu, posebno u pogledu uspostavljanja video nadzora i utvrđena ovlašćenja carinskih službenika u postupku naknadne kontrole, dovešće do efikasnije naplate uvoznih dažbina.

4. Podrška stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnoj konkurenciji

Primena ovog zakona, imajući u vidu pitanja koja uređuje, neće direktno uticati na stvaranje novih privrednih subjekata i na tržišnu konkurenciju, s obzirom da se, kao što smo već naglasili, pre svega odnosi na carinske službenike zaposlene u Upravi carina, odnosno uređuje poslove carinske službe, unutrašnje uređenje i rukovođenje, ovlašćenja carinskih službenika i prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika. Međutim, imajući u vidu efikasnije obavljanje carinskih

postupaka i procedura, što će omogućiti utvrđena ovlašćenja carinskih službenika u nacrtu, primena ovog zakona će indirektno pružati podršku stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnoj konkurenciji. Naime, kao što je već navedeno, zakonski utvrđena ovlašćenja carinskih službenika dovode do bolje i efikasnije sprovedene carinske procedure, jačanju integriteta službenika, time i poverenja u carinsku službu zemlje, tako da ona stoji konkurentno na listi ostalih carinskih službi u svetu. Tako, ukoliko određeni privredni subjekt oceni da je određena carinska služba efikasnija, ekonomičnija, u kojoj su jasno utvrđeni postupci i procedure i ovlašćenja službenika koji ih sprovode, u koju, time, ima poverenja, zasigurno će potrebne carinske postupke i procedure poveriti istoj. Sa druge strane, trgovinske olakšice koje će se uspostaviti i sprovesti jačanjem kapaciteta carinskih službenika, biće jedan od osnova za privlačenje stranih investicija, a time i stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnoj konkurenciji.

5. Izjašnjavanje zainteresovanih strana o zakonu

U postupku pripreme ovog zakona svoje sugestije, predloge i mišljenja dale su sve organizacione jedinice Uprave carina kako u Centrali uprave, tako i carinarnice, kao i predstavnici sindikata. Na taj način zainteresovani carinski službenici mogli su da se upoznaju sa rešenjima predloženim ovim zakonom i da iznesu svoje stavove. Takođe, nacrt zakona je više puta dostavljan na mišljenje i nadležnim ministarstvima i drugima nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da iznesu svoje stavove.

Shodno utvrđenoj obavezi sprovođenja javne rasprave prilikom pripreme novog zakona, osim ako nadležni odbor na obrazložen predlog predlagača ne odluči drugačije (član 41. stav. 2 tačka 2) Poslovnika Vlade) smatramo da ne postoji predmetna obaveza da se u postupku pripreme ovog zakona sprovede javna rasprava. Naime, dana 3. maja 2010. godine stupio je na snagu Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 18/10 i 111/12) kojim se uređuju opšta pravila i postupci koja se primenjuju na robu koja se unosi ili iznosi iz carinskog područja Republike Srbije. Danom početka primene ovog zakona, prestao je da važi Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 73/03, 61/05, 85/05 – dr. zakon, i 62/06 – dr. zakon), osim člana 252. do 329. tog zakona. S obzirom na činjenicu da Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, broj 18/10) uređuje opšta pravila i postupke koji se primenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Republike Srbije, dok se odredbe čl. 252-329. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 73/03, 61/05, 85/05 – dr. zakon i 62/06 – dr. zakon) koje su ostale na snazi, odnose na nadležnost i organizaciju Uprave carina kao organa, rad zaposlenih u Upravi carina, kodeks ponašanja carinskih službenika, zapošljavanje, premeštaj i unapređenja i ocenu radnog učinka carinskih službenika, potrebno je izvršiti promenu u nazivu navedenih zakona, jer se različite materije koje uređuju ne mogu identično imenovati u pravnom sistemu. Zbog navedenog odlučeno je da se materija uređena čl. 252-329. Carinskog zakona, uredi posebnim zakonom, odnosno Zakonom o carinskoj službi, kako bi došlo do potpunog razdvajanja od materije koja se uređuje Carinskim zakonom („Službeni glasnik RS, broj 18/10). Time su već postojeće odredbe samo pretočene u zakon pod novim nazivom. Shodno činjenici da se predmetnim zakonom bitno ne menja uređenje nekog pitanja, ne uređuje se pitanje koje posebno zanima javnost, odnosno ne uređuje se nova materija i ne donosi se novi sistemski zakon, time ne postoji obaveza utvrđena članom 41. Poslovnika Vlade da se javna rasprava sprovede. Shodno svemu navedenom, podnet je predlog da se na sednici Odbora za privredu i finansije donese zaključak da se javna rasprava ne sprovede u skladu člana 41. stav 2. tačka 2) Poslovnika Vlade, s obzirom na činjenicu da ne postoje utvrđeni kriterijumi koji se odnose na obavezu sprovođenja iste u skladu sa Poslovníkom Vlade. U vezi sa navedenim, u prethodnom sazivu Vlade, dobijena su pozitivna mišljenja Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo i Ministarstva za državnu upravu i

lokalnu samoupravu, zbog čega osnovano očekujemo da će se na isti način i sada postupiti.

6. Preduzimanje mera tokom primene zakona da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Za nesmetano sprovođenje ovog zakona, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, pripremiće se i niz podzakonskih akata kojima će se precizirati pojedine odredbe zakona, odnosno kako bi se stvorili uslovi da se ostvari sve što se donošenjem zakona namerava. To su sledeća podzakonska akta:

1. o pravima i dužnostima iz radnog odnosa carinskih službenika i nameštenika;
2. o načinu utvrđivanja disciplinske odgovornosti carinskih službenika (pokretanje i vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih mera);
3. Kodeks ponašanja carinskih službenika;
4. o obrascu službene legitimacije, izgledu službene značke i službenog odela;
5. o programu carinskog stručnog ispita, postupku stručnog osposobljavanja pripravnika i carinskih službenika i načinu polaganja carinskog stručnog ispita;
6. o uslovima i načinu nošenja oružja i municije carinskih službenika;
7. o načinu vršenja naknadne kontrole;
8. o načinu vršenja unutrašnje kontrole;
9. o poslovima koji su nespojivi sa službenom dužnošću i radom Uprave carina;
10. o načinu obeležavanja Dana carinske službe.

Osim donošenja podzakonskih akata Uprava carina će organizovati obuke carinskih službenika koji će svakodnevno primenjivati odredbe ovog zakona u praksi, kako bi se na jednoobrazan način postupalo u istim ili sličnim stvarima.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PREDLOGA ZAKONA O CARINSKOJ SLUŽBI SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
---

1. Ovlašćeni predlagač propisa-Vlada
Obrađivač- Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakon o carinskoj službi

Draft Customs Service Act

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Nema

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

Nema

4. Usklađenost propisa sa pravom Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno uskladiti odredbe Predloga zakona o carinskoj službi.

- a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno uskladiti odredbe Predloga zakona o carinskoj službi.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ističemo da nije bilo učešća konsultanta u izradi Predloga zakona o carinskoj službi, odnosno da ovaj zakon nije bio predmet konsultacija sa Evropskom komisijom.